

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Holberg, Ludvig.; utgifne af Hans Mikkelsen Borgare och Inwånare i Callundborg ; men nu til Forn-Älskares tjenst på Svenska Öfwersatte, och med några Nyttiga Anmärkningar Försedde [af Jo. Brovallius].

Titel | Title:

Metamorphosis Eller Förwandlingar

Alternativ titel | Alternative title:

Metamorphosis.

Udgivet år og sted | Publication time and place: Stockholm : tryckt hos Lars Salvius, 1744

Fysiske størrelse | Physical extent:

124 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

53, - 318. Ex 4

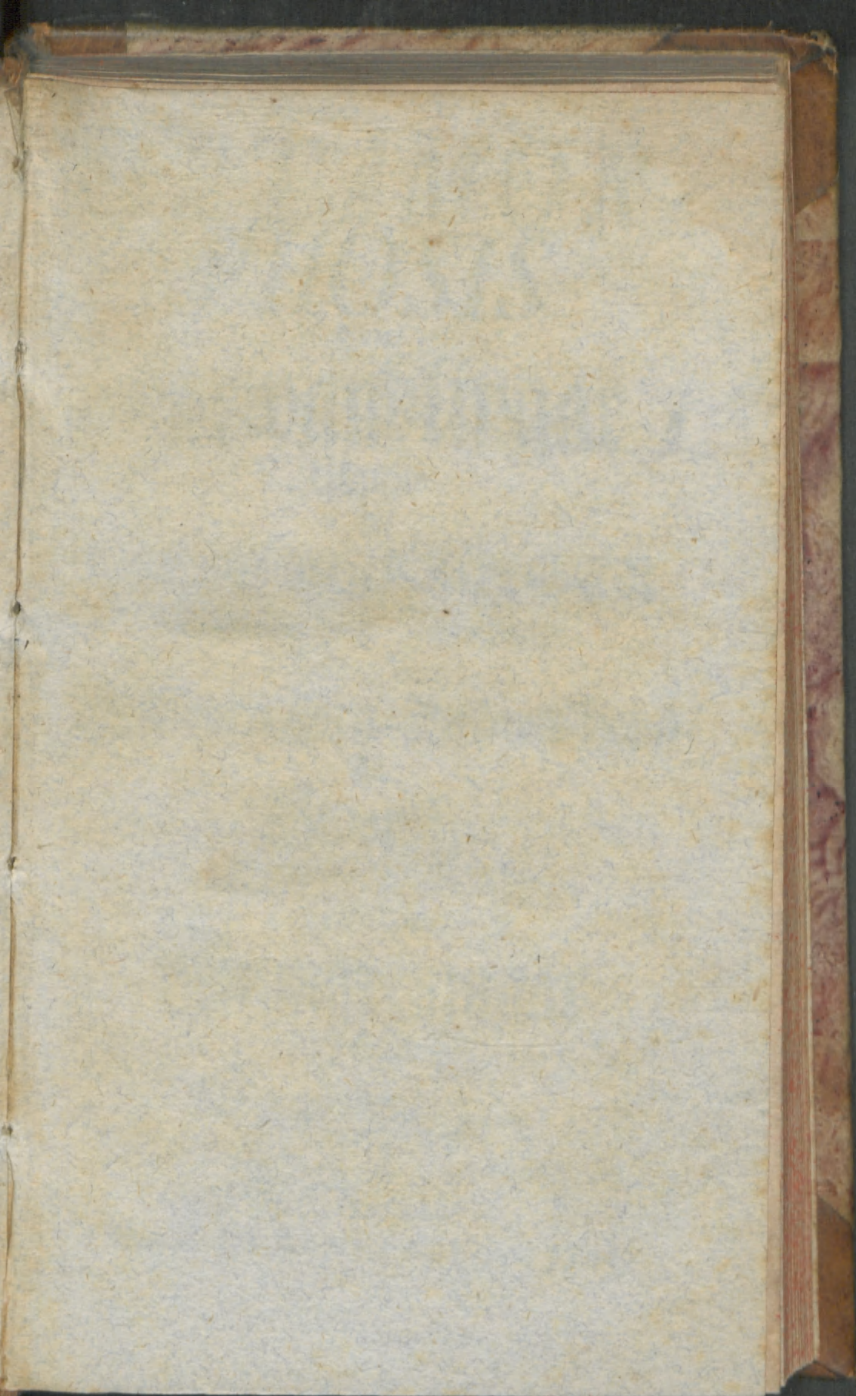
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 53 8°

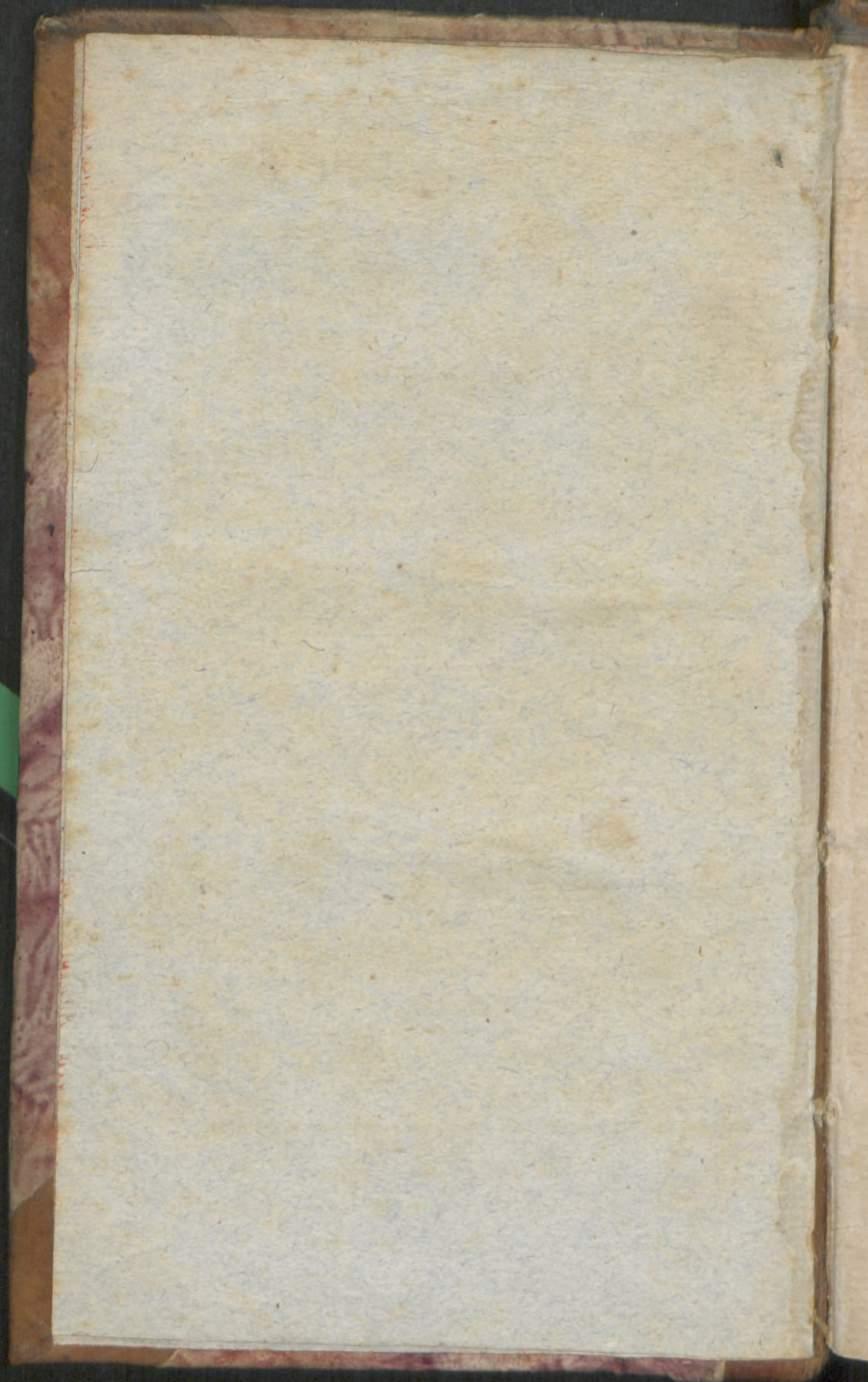

1 1 53 0 8 06422 1

+ REX

METAMOR- PHOSIS

Eller

Sörwandlingar,

Utgifne

Af

HANS M J K R E S E N

Borgare och Inwånare

i Callandborg;

Men nutil Forn- & Alftares tjenst

På

Swenska

Öfversatte, och med några

Nyttiga

Önmärkingar

Försedde.

*****
○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○
*****

STOCKHOLM,

Tryckt hos LARS SALVIUS, 1744. *p*

METAMOR-
PHOSIS

Storobindinger

STOROBINDINGER

Storobindinger
I. Callenberg

Storobindinger

Storobindinger

Storobindinger

Storobindinger

STOROBINDINGER
STOROBINDINGER 1744

Auctors

Söretal.

SAn skrifwer så mycket om
 människor, men försum-
 mar aldeles djurens Histo-
 ria; ehuru, på den tiden då djuren
 kunde tala, åtskillige märkelige ting
 hafwa sig tildragit, dem man kan lä-
 ra mycket godt utaf; såsom af denna
 rimwis författade Historia, hwil-
 ken är utdragen utur en gammal Per-
 gaments Krönika, som såges blifwit
 funnen i Nicolai PETREI Sterb-
 hus. Det exemplaret, som har kom-

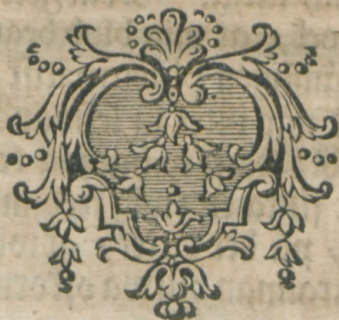
mit i mina händer, är fullt med stö-
na anmärkningar, hwarmed Claudi-
us LYSCHANDER och Johan-
nes STRELOW hafwa beprydt
och zirat des margines eller bräddar;
Så at jag deraf kan sluta, det bemäl-
te Scribenter haft i sinnet, at låta
samma Krönika komma i dags ljuset.
Och, hwarföre borde icke en sådan
Skrift tryckas, som är så rik på mora-
listka exempel, och wisar många män-
niskor, hwarifrån de härstamma och
hafwa sin uprinnelse. Tinner Läsaren
nöje i denna Skriften, så skall det wa-
ra mig kært; hwar ock icke, så för-
blifwer jag dock likwål altid des

Beredwillige Tjenare
HANS KRRESEN.

P. S.

SEnna blifwer twifwels utan min
 sista poetiska Skrift; En jag be-
 gynnur nu på, at blifwa mycket alfwar-
 sam, och derhos något commod, på
 mina gamla dagar. Wil fördenskul
 öfwerlemna åt unga och starka männi-
 skor et handtwerk, det jag sjelf intet
 mera är wuren. Det är med qwicke
 och lustige Poeter, fans comparaisou,
 lifasom med fattor, hwilka ifrån en o-
 måttelig kåthet och lekgirighet, som na-
 turen har inplantat uti dem under op-
 werandet, falla i en omåttelig alfwar-
 samhet och lätja. Min Feldtscher så-
 ger mig ock, at min blod begynner nu
 blifwa tämligen phlegmatisk, och ser
 på långt när intet så lefwande ut i år
 som i fjohl; derföre har jag resolverat
 mig, at sluta en ewig fred med jorde-
 nes flot, på det sättet, at wi härefter
 låte hwarannan blifwa ofskorne på bå-

da sidor. Ty jorden blifwer nu gammal, så at det biter ingen tuft mera på henne; jag blifwer ock gammal, capitulerar derföre gerna och lägger neder gewår. Swad särskilte personer angår, så gör jag ingen fred med dem, som jag aldrig fört krig med; Ty jag hafwer aldrig syndat emot de reglor / som en sund moral förestrifwer; och akra minst uti detta werket, som är så generalt och allmänt, at en Europæer lika så litet kan formalisera sig deröfwer som en Chineser; Ty de ting, som här skämtas med, finnas i alla länder, och hafwa warit i alla tider.

Just Justesens
Betänkande öfver detta He-
roiska Poëm.

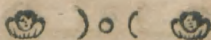
Så ting, som recommendera et poë-
tiskt verk, äro invention och pryda-
lighet. Den förste är den swåraste;
Ty de gamle hafwa så uttömt alla slags
materier, at det står ingen ting åter för öf,
utan at putsa och förbättra det, som Gre-
kerne och Romarne hafwa upfunnit. Jag
skall intet wist kunna säga, om detta Au-
ctors poëm är af en ny invention; men nog
är det wist, at han sjelf håller den före at
wara ny. Ty, fastän denne sista åldren är
tåmligen fruktbar på parodier, och de stör-
sta Poëter, som *HOMERUS*, *VIRGILIUS*
och andre äro mera än en gång parodierade;
så håller han dock före, at ännu det är all-
mänt at parodiera, så kan dock denne, is-
bland parodier, i sin espee passera för besyne-
nerlig; så framt icke något sådant är skrif-
wit, som honom är obekant; Ty, ho har
läst eller set alla böcker? Swad pryde-
ligheter angår, så flyter den endels af Po-
ëtens capacitet, och endels af språkets full-
komlighet; bägge delarne saknas här, i
jembörelse emot den stora Romaren, som
auctor tagit sig före at imitera; ty här fat-

) o (

tas både *OVIDII* anda och det latiniska språkets rikedom. Ty wi så wäl som våra gran-
nar, må poeka och stryta med wårt språk
så mycket som wi wele, så sinna wi dock en
fattigdom, när wi antingen imitere eller
öfversätte Grekiska eller Latiniska Poëter;
hvilkom språket gifwer den fördeln, at de
af et halft tjog epithetis kunna utwälja det
bästa och beqwämligaste. Ty Auctor har,
med en del af våra Poëter, icke understått
sig at bruka antingen opdikade eller utur
bruk konna ord, hwarigenom en skrift blif-
wer mörk och otydlig. Ja, som den, hwars
fotspår han bjuder til at tråda i, berömes
icke mindre för lättflytande än ljustig och
prydlig wers, den man med beqwämlichkeit
kan läsa utan commentarier, och dock med
förundran, så har auctor så mycket som mö-
jeligit är rättat sig derefter, och sökt at sin-
na en medelwäg imellan *BORDINGS* sim-
plicitet och *PHILEDORS* högtrafwenhet;
Bägge stora Poëter; men ändå större, der
den ena hade gjort sig mer och den andra
mindre omak. Den Förre kan ursäktas der-
med, at han har måstendels skrifwit i lusti-
ge materier, hwartil icke fordras så hög an-
da, som til Heroiskt wers; den sednare åter,
kanske derföre, at hans Heros är en Spansk
Herre, har hållit för nödwändigt at klifwa
fram med Spanska steg. Ty, när jag ta-
ger

ger bort solens op = och neder = gång, fastän
 alltid i ny klädedrägt; item: Morgon rod=
 nans tapetserade cabinetter och Saffrans
 fång-gardiner, så blifwer werket wäl en sjet=
 tedel mindre; Konsten är at träffa medel=
 wågen; hwari, om Auctor intet warit ly=
 tlig, så har han doct welat försöka huru när
 han kunde komma den stora Romerska poë=
 ten; hwilket intet kan honom tydas til last
 och högmud; ty ingen, som wil öfwa sig uti
 at göra et skilderi, lastas dertöre at han co=
 pierar det bästa.

Register

Öfver
Förvandlingarna.

I. Boken.

- Fab. 1. **S**M den Tiden då djuren kunde tala.
- Fab. 2. Om Eketrädet Drys, dess kärlek til Nive och Förvandling.
- Fab. 3. Om Ekinnan Nives och herdens Tityri fall och Förvandling,
- Fab. 4. Om Kokkyks eller Sökens brott, samt huru han straffas och förvandlas.
- Fab. 5. Om Kittæ Skatans gästebud och Eke terspinlens Förvandling.
- Fab. 6. Om Kittæ död och Förvandling.
- Fab. 7. Silvani och Floræ krigsöresser, ån dade genom Pans myndighet, samt Alopexes eller Råfwens förvandling.
- Fab. 8. Coraxes eller korpens Förvandling, och beslut på förra boken.

2. Bo

2. Boken.

- Fab. 1. **P**Ans låffsong och Fest samt Kar-
kini eller kråttans förwands-
ling.
- Fab. 2. Gudinnan Thetis wrede, samt Ås-
nans Ouds brott och Förwandling.
- Fab. 3. Thetis får Pandoræ aff, låter os-
dygden regna; Ophis eller Or-
mens onaturliga kärlek til nås-
tergalen, förmättna företagande
med Hieracis eller Hökens tilhjelp,
och fall; jemte Ictys Fiskens död
och Förwandling.
- Fab. 4. Om den ädle Ophis Förwandling.
- Fab. 5. Hieracis eller Hökens straff och
Förwandling.
- Fab. 6. Huru Nättergalen Aëdon om-
kommer och förwandlas.
- Fab. 7. Om Bus och Bæidcons Stutens och
qwigans kärlek och olyckeliga de-
de, samt Solblommans Förwands-
ling
- Fab. 8. Huru Bus blifwer förwandlad.
- Fab. 9. Om Pfylli och Pfyllæ loppans och
lopinnans kärlek och blodstam, samt
den förras Förwandling.

Fab,

Fab. 10. Om Psyllæ foster swampen, des kärlek til sig sjelf och underbare Förwardling.

Fab. 11. Om Tragi Bockens ambassade til Pluto och Pandora, samt des Förwardling; jemte Jovis dom och slut.

HANS STRÅLBERGENS METAMORPHOSIS.

Förste Boken.

I. Fabeln:

Om den tiden då Djuren kunde tala.

Säg som mot människor tilförne plå-
gat skrifwa, (a)
Wil nu til stumma djur och örter
mig begifwa;
Min tadelstuka wers skall annat lynne
så,
Och jag på lutan min blott älskogs-toner slå.

Jag går från städer bort, at ro i skogen söka,
Min geist allenast wil bland trån och bestar söka,
Jag sjunga skall om dem, om deras tal och sed,
Men låta folk för mig så ewigt bli i fred.

Den stora Phæbi Son, som mig har mönster
gifwit, (b)
Har sungit om hur folk til djur förbytte blifwit;
Men

(a) Auctor har tilförne utgifwit åtskilliga satyriska skrifter.

(b) OWIDIUS, hwilkens Metamorphosan Auctor här imiterar;
liksom han i sin Peder PAARS imiterat VIRGILII Æneida.

Men mera sälsamt är mit skrifwe-ämne som
Förtäljer, huru djur til folk å bytte om.

I gamla dagar förn *Saturnus* riket miste
Förn riken kommo up; förn man af rängen wiste,
Förn man ihårda stål och marmor lagar
skref; (c)
Förn man skar ris åt folk, förn låk uprättad blef;

Förn man *metall* och sten begynte at werdera,
Förn dygdens wårde föll och guld blef aftadt mera,
Når ingen war ännu den andras drång och trål,
Och man för högbet ej upoffrad' lif och siäl;

Förn werlden styrdes af inbilning, sten och
kläder; (d)

Förn man såg jorden prydd med flort och torn
och städer,

De der uppå wårt flot, som böld på kroppen stå,
Och wållust, fruktan och förwånd natur förbrå.

Förn man om mitt och ditt proces och trätor hade;

Förrån man med chicane *astræa* biltog lade; (e)

Når herda-lefnan war på jorden a la mode,
Och marktens skrud bleff i naturens praft bestod.

Förre

(c) *Pœna metusqve aberant, nec verba minantia fixo
Ère ligabantur.*

(d) Auctor lærer här hast någon ort i tankarna / där hwar
och en anses efter som han är klädder til / utan assende
på personens inwårtes wårde; eller där myndigheten genom
klåde praft bibehålles.

(e) *Ad Superos Astræa recessit.*

Så hette sordom råtrådighets gubinnan / den Poëterne dikta
wara bortflyddes från jorden; hwilket må stå för deras
gen råkning

Förrän med plogen man begynt i jorden gräfwä,
 Ell' mull med spadar up til kryddegårdar häfwä,
 Förn hjeitar fans ännu, ell' nidingswert war
 ssebt,
 Ell' något wisthus war med lås och bom för sedt.

Förn mänsser wiste än at bruka spjut och boga,
 Ell' torde sig til hafs på furubröder wäga, (f)
 Hwar man sin egen strand allena kände då,
 Och resefebren war ej werlden kommen på.

Förn kärlet tarfde twång af lagens hot och aga,
 Herdinnans åträ blett war herden at behaga;
 Då man på ja och nej hwarannan trodde lätt,
 Och handastråkning än galt mer än lag och
 rätt.

Si då jag sinnet det, at djur ha kunnat tala; (g)
 Enden för makan sin, Swolinnan för sin Swala
 Sin kärlet, sorg och frögd ej gaf tillkänna då,
 Blott med ett skri och ljud det ingen kan förstå;

En modig Häst ej blott med stampa, wrenska, snysa,
 Sitt hjerta rögd och den eld han mände hysa;
 En åsna ej sin tarf blott med et ofatt skri,
 En Lund sin wensskap ej lät blott med swansen si;

Orrharen älskog ej allena med at kuttra;

Och

(f) Nondum caesa suis peregrinum ut viseret orbem,
 Montibus, in liquidas pinus descenderat undas;
 Nulla mortales praeter sua littora norant.

(g) Braf traditioner eller gamla fräsagner har mycket blifwit
 bekant, som på den tiden sig tildragit. Och ser man
 härpå; at karinge sagor intet altid äro til södrastandes; En
 ingen bör förlora sin credit dertföre; at han ljuger somt.

Och Dufwan sorgen sin ej bara med at tuttra;
 En Våkrergal ej blott med ton och melodi,
 Sång wärens sågring och den lust han fan däri:

Men hvar et djur och kräk hwad nånsin låg på
 hjerta,

Sin ålskog, sitt föragt, sin glädje, sorg och smärta,
 Sin köld, sin eld och alt förklarade med ord,
 Så intet in til träd war mållöst på wår jord.

En Warg då rådslog med den andra om at röfwa,
 En Tupp med höflighet bad hönan om at tös wa;
 Ja Träd och Orter då beflagade i sång
 Att himlen hade dem förnekat flygt och gång.

Då hörde man en Örn, en Hök och Salk tillika
 För *souverainitet* med iswer at predika. (h)
 En myra talade om sparsamhet och slit,
 Om wållust Flugan söng och om sin hof-credit:

En Räf då wisade med grund och mycket snille,
 Hwad steg den borde ta, som högt upstiga wille;
 Han stads dicterade med konst och jurligt tal
 Præcepta om en djup och grundelig moral. (i)

Åf Gåsen squaller då från landet sjö-djur hörde,
 Och nytt hon återgen från sjön til landet förde;
 med

(h) Här af kan slutas at dese slagter på den tiden hållit de andra foglarna för Pöbel: det berättas och at Caltras ten en gång smickrat Örnem således: Låt intet pöbeln sätta lag för dig, som är det högsta huswonder i Solgarnes republik.

(i) Det finnes ännu några qwarleswor af denna Räf; moralem uti Machiawellistiske böcker; Om praxis smakar deras kunna de döma som kånna werlden.

Med lögn och sanning nu förtjente straff, nu tael;
 Löst tal fördenksfull då fick heta gåse-snack.

Om Slatan jag i sår i gamla skrifter läser,
 At hon har plågat djur med långa parentheser;
 Des mun lopp som ett hjul, hon kunde tala mer
 En nu bland människor den lärdaste Barber.

Kort sagt, at djur och Fisk med Fugel / Träd och
 planta

Wor sin imellan då igenom tal bekanta,
 Förklarade nu krig, nu slöt förbund och fred
 Och gosswo då med ord om ett och alt beskred.

Bland gudar wor' då måst, som gamla skrifter lära;
Silvanus, Flora, Pan, och *Priapus* i ära; (k)

Doct för de andra *Pan*, som gud för all natur/
 Med högsta wördning då war dyrkad ibland djur.

Men dese tider ej för djuren länge råkte,
 Ty Skogens gudars makt straxt *Jupiter* afstakke, (l)
 B När

(k) Som detta är en Skogs-historie / så talas här ock allenast om Skogs-gudar: Det wil eljes wara något swårt at urdela / huru mycket hwardera af dese Gudar / på ämbetes wågnar / haft at säga; emedan man finner af Historien / at hwar och en / när han någorståds igenom goda tjenester förwårswat sig pluralitet, har tagit för sig så mycket / som han någonsin kunnat komma åt med. Doct lærer det på den tiden här talas om / hafwa så wid pass hängt ihop / at *Silvanus* varit *PANS* Substitut i åker / skog och ladugård; *FLORA* har haft om örternas blommande at beskrifwa / och *PRIAPUS* har varit trädgårdswaktare; men *PAN* har haft något mera at säga i Skogen; så at de andre tre burit tåmlig respect för honom; hwaraf synes huru örwelsgen de foru wilsse / som göra honom blott til en Stalldräng och Fårswaktare.

(l) *Jupiter* heter öfwer; guden / den alle de andre kusat före;

När han förmärkte, at med myndighet och dom
De wille många sig i werldens Herredom.

Han uppå örter, djur och Foglar tōmar lade;
En ewig trysthets dom han öfwer dem affade;
Men fast til bara ljud des mål förwandlat war,
Behölt dock djuret än ej ringa dygder qwar:

Wi än hos lejonet et ädelt hjerta finne;
En hund har ock ännu sin trohets plikt i minne;
Försiktigt Myran än uppå framtiden ser,
Och Bier prof titaf sitt byggnings-snille ger.

Än Käfwen är statist och kan intriguer spela;
En Tupp plår ej ännu i otte-gället sela;
Hwar Sugel ömt och snält sin ungar kläcker opp,
Och mycket snille fins i Spinlens lilla kropp.

Dock war ej litet tapt när tal och mål war borta,
Och mycket Flora kom och Pan derwid til korta;
Man hör ej mera nytt från skog, från mark och hed
Om djurens policie i örlog och i fred.

Den tid i fyra hwarf fördelas, som wi weta,
De guld- och Sölswer- Järn- och Lere-åldrar
heta,
O första åldren war en sådan enighet,
Som mellan krig och fred alsingen skilnad wet.

Men

Det är intet nytt hos Poëterne at den ene guden stråmer
och tuktar den andra / och at den som magten har / af
ringa orsaker tar ifrån och tillägget de andra hwad honom
lyster.

Men i den andra sig begynte at insmyga (m)
 Sat, afvund, swel och list och hemlig lust at kriga;
 Man tog ej noga mer naturens lag i aft
 Och Astrild fick en ny och en tyrannisk makt. (n)

2. Fablen.

Om Drys, samt hans kärlek och Förvandling.

En förste älskog wi förtäje och bes-
 skrifwe (o)
 Uptändes i en skog imellan Drys och
 Nive; (p)
 Gudinnan Flora där gaf hjertan första
 kär,
 Och Drys derefter sin Förvandling undergår.

Uti det sagra land där Nilus loppet sluter
 Och sjufallt söttman sin i hafwets sälta sjuter, (q)
 B 2 Man

- (m) - - - - Subit argentea proles
 Auro deterior, fulvo pretiosior ære.
- (n) Astrild, kärlets; guden / är något svenskt namn än Cu-
 pido; dock brukas i våra slag dängor bägge.
- (o) Primus amor Phæbi &c.
- (p) Drys och Nive, Ek och Ekfina. Måste hofwa varit af an-
 nat slag än den Eken som nu finnes; där blommarne af
 bägge könen sitta på en stam. Men skulle någon inset wela
 tro det; så förtjenar ändå Poëten, som gör profession af at
 dikta, snarare ursåkt än många Botanici som byst lit. Dane
 wilsavelser.
- (q) Egypten, där Nilus med sju utlopp faller i hafwet; som

Man fordom såg en Skog, som Lind och E.
 kar bar,
 Och af Skogs guden Pan til säte forad war.

De höga Askar, som mot himlens skvar råcka, (r)
 De Widar som sig plå längs stranderna ut-
 sträcka,
 De tjocka Bokar och de ranka Pilar man
 Med Suran hoptals här såg blomstras hwar
 om an.

Ewelette Myrten och Burbomar winters
 gröna,
 De ludne granar och de rosenbustkar sköna;
 Den segerrika Palm, (s) den hårda starka Ek,
 Det kyska Lagerträ, som kröner hjeltelek; (t)

Den böjeliga Björk i bredd med Lindar blöta,
 Den sorgfulle Cypress, (u) de Cocos-träer söta, (w)
 Rost:

syns af dessa JUVENALIS verser:

Rari quippe boni, vix sunt numero totidem, quos
 Thebarnm portæ, vel divitis Ostia Nili.

(r) - - - - Non Chaonis abfuit arbor,
 Non nemus Heliadum, non frondibus Esculus altus,
 Nec Tiliz molles &c.

(s) Segerwinnare begåfwades fordom med Palmqvistar;
 Träet växer intet i vårt climat: det står NERONI till e-
 wig usfa / quod mercede palmarum aurigarios fraudaverit.

(t) - innuba Laurus.

(u) Cypress brukas i sorg.

- - - - lugebere nobis,
 Lugebis alios adersiq; dolentibus.

(w) Af frukten göres Chocolate; Träets hel poetiska bestrif-
 ning finnes eljes i Guds werk och hwils.

Kostbara Cederträd, med Peppar och Caffé (x)
 Man uti *Daphnes* skog i myckenhet fick se. (y)

Här stodo trädgårds-trän af bästa frukter luta,
 Ett fult *Orangerie* man såg på marken uta;
Pomonas härlighet i aldråhögsa mått (z)
 War fallen denna skog til delning och til lott.

Uf Bolmört, Växlor och de bittra *Coloqvinter* (a)
 War ringa antal; men, af *Liljor*, *Hyacinter*,
 Och täcka blommor fler war sådant öfverflöd
 Som watnet droppar har, som gnistor fins i
 glöd. (b)

Min penna är för slö, det wil omöjligt blifwa (c)
 All *Daphnes* härlighet fullkomligt at beskriwa,

B 3

Swart

(x) Doct kan jag intet förwisso säga / om desse Fryddor varit
 såsom nu i brut den tiden / efter förmodeligen då ännu
 intet Ost-indiskt Compagnie i Europa war inrättat.

(y) Om denna *Daphnes* skog eller Lund finnes wäl och ut-
 berättelse i andra gamla handlingar; men ingenstädes ä-
 den så omständeligen beskrefwen / som i det uråldriga do-
 cumentet, hwadan denne pærie har sitt ämne.

(z) *POMONA*, äple gudinnan; men / som *pomum* i gamla
 tider betydde all matslig trädfrukt / så hde man aldrig ta-
 las om några särskilda *Kirsbårs-gudinnor* &c. Swarfs-
 re och denna tidens *Pomone* intet gdra sig samwete öfwer
 at sälja både *Kirsbår*, *plommon*, *Krusbår* &c.

(a) *Colocynthis*, en Pumpe-art med bitter frukt.

(b) - - - - - qvot mellis aristas

silva gerit frondes, ejectas litus arenas.

(c) Det är brukeligt hos Poëterne at stylla på pennan / när
 failet brister; myckenheten håller och före / at ursåker som
 ingen ting meuas med äro det bästa ämnet at wisa sin wäl-
 talighet uti.

Hwärt tråd war dannat af naturen utan men
Och öfwer skyarna utstråkte topp och gren. (d)

Om Drys och Nive som war skogens zir jaä omåder,
De stod' bland andra trån som torn i höga ståder, (e)
Som hufvud: *diamant* infattad i en ring
Bland andra stenar som å fästade omkring.

Drys af *Silvano* war bland alla trån utforad
När af någon mö och nympha han war särad, (f)
Så enslig hwila wid des rötter sökte han
Och lustig swalka i des tjocka skugga fan. (g)

Då sådant kunnigt blef för Plantornas gudinna,
Hon af hångirighet (h) mänd sådant swel uppspiña
Eil

- (d) Dese trån tyckas wål bli något långa / men man måste
lomma ihog / at Poëterne hafwa så all frihet at ståra i wår
ten / som en panegyricus och personalie - skrifware at Satera.
- (e) Såsan de andre trån woro onaturligen stora / så måste dock
1' Heros & 1' Heroine wata anseeligt större / efter Poësi-
ens lagar; de råcka endå intet til stjernorna / som *Olympus*.
- (f) Mö och Nympha äro intet altid synonyma; dock woro
Nympherne någre små skogs, Källors och floders andia-
nor / som hölles föreware mjor; quisque præsumitur bo-
nus, donec probetur contrarium.
- (g) Härutas hafwa äfwen wåre roman - hjeltar tagit sig anled-
ning at ligga under sluggrika trån och där dageligen -- en
bien manchant mourir par metaphore.
- (h) Det ser wål underligt ut / at *Flora* så högt förtruttit detta;
serdeles efter man intet wet at hon inlåtit sig i någon åkten-
skaps eller kärleks handel med *Silvano*, hwarigenom hon
kunna så rättighet til at wåra swartsjuk; men / som några
wela säja / at hon sielf intet warit altjör kost i ungdomen /
så är det intet nymåre / at hon på ålberdomen blifwit præ-
sieuse, och intet kunde tåla at hennes tråd skulle höra talas
om amour.

Dil Drys förderf; fast tråt war blot et instrument,
Som menlöst Guden med sin skugga hade tjent.

Hon, lopp och kastad' sig för Astrilds fötter neder,
Och sade: Årlets Gud, hämdgirighet mig leder
Ut söka hjelp hos dig; Spån bogan til min tröst
Och skjut en glöddand pil i Dryses stolta bröst.

Tag skall dig lust igen med fulla göpnar måta,
Och mången krans åt dig af sagra blommor slåta;
Ej någon luste-gård för dig skal stängder bli,
Och Nympfers lundar skall du frit få slippa i.

Hvart led och planke verk skall städse för dig bocka,
Och alltid skall du få de skönsta blommor plocka.
Cupido af de ord en blysand' färga fick,
Han imilade der åt och gaf en wänlig nick;

Han spände bogan och til ögat honom förde; (i)
Man straxt en snäller pil i luften wina hörde,
Som genom hårda bark och trå til mærgen dref;
Drys hisnade der wid och straxt omstucken blef.

En intet hjerta är så stelt ell' skarft omgärdat,
Ell' med en stål-natur och flinte-harnest hårdat,
Ut den ju trånger in; En själ af is och snö
För Astrilds heta pil måst' smälta som i tö.

Drys bran af älsfog til den närmaste Elinna;
Han stod dock ej så när han kund' des qwistlar hifna;

B 4

Han

(i) CUPIDO säges wäl wara blind; men det måste förstås på wist sätt; ty eljes kunde han aldrig mätta och skjuta wist. I fablerne berättas ock råttwisn wara blind; men det må sie åter på sitt särskilda sätt förklaras och förstås.

Han suckade at bli et grås wid Nive rot, (k)
 At för sin plåga där få någon tröst och bot.

Man honom då och då såg grenarna utsträcka
 I hopp at kunna til sin kära Nive räcka;
 Men wädret hwaraf han til Nive bögger blef
 Från honom Nive ock derhos tillbaka dref.

Ach! Himmel! börjad' han med gråt och suckar ropa,
 Så tidt jag sträfwar med min Nive nå tilhopa,
 Så tidt hon wiker bort; O! hwilket tyranni,
 Som til förtwiflan och til högsta raseri

Har lust at drifwa en osläcklig mentlös låga: (l)
 Mig flir den jag har kär och skämtar med min plåga
 O! skönste Nive, stat, et ögnableck, jag ber;
 Stat stilla; låt mig få et blad / om intet mer,

En liten knopp, den jag en låsfand' kyss må gifwa; (m)
 Hon tyktes af hans suck ock ändtlig rörder blifwa,
 Och stundom wände sig til den förliebte Drys
 At trösta honom med en efterlångtad kyss.

Men

(k) Denne är af det slags önskningar / som man aldrig wil få
 blifwa upfylte efter orden; Iris förstår dem wäl / fastän hon
 ibland wil inbilla folk at hon blifwit bedragen. någre mi-
 santhropoper säga at en hoyer upwaktungs önskor äro af sam-
 ma art / ehuru de intet hafwa så kärligt ändamål.

(l) Det äro wisse passioner, som hos Poëterne ega frihet /
 at göra alt det til tyranni / som sätter bom för dem / om
 det ock wore naturen sielf. Partii andan bjuder ock stundom
 til at practisera det samma i det allmänna lefwernet / och
 at göra det e. g. til et lands förderfweligit wäld / som ligger
 den enas eller den andras egennytta / hämdgirighet &c.
 i wägen.

(m) En liten önskan i proportion til begärelsen; Men det läres

Men si! Tre gånger hon böd til hans blad at råcka,
 Tre gånger han igen sig mände undansträcka; (n)
 Slikt Nive smärtade; hon sade: nu jag ser
 Din falska kärlek; du bedrar mig aldrig mer. (o)

Drys ropte öfwerljut: o himmel! hwad mig hånder
 Jag småttar utaf torst; mig sjelf från källan wänder;
 Jag tåres utaf eld, men sluggans swalka styr;
 Jag ser mit frälsa, men det sjelfwer undanslyr.

Stat skönste Nive, stat än en gång för mig stilla,
 Din Drys skall aldrig mer din ädla gunst förspilla;
 Hon böjde sig igen, förglömde all förtret;
 Drys åter undanwet / som af kallsinlighet.

Han hade windens kraft tilförne sögo aftat,
 Men när man älskar då blir nogga alt betraktat;
 Han med förundran nu och med förtwiflan ser
 Som et mirakel det, som dock hwar tima sker.

Det ädla Ketråd man såg af sorg förswinna
 Och ymnig wättsa af hwart blad som tårar rinna,
 Så jorden om des rot war aldrig mera wät;
 Men Nive ansåg alt som krokodile-gråt. (p)

B 5

Kort:

---

fördom hafwa varit lifaså bestaffat med träernas, som nu
 för tiden med människornas passioner och önsningar / at de
 wåra och yttra sig i den mån som de förnadjas och brådskas.

(n) Tre är et mycket significant tal hos Poëterne och äfwen
 mycket wigt för meterns skul.

(o) Nive är til ursåktandes om hon än en gång tror Drys, ty /
 efter all praxis, är hon intet skyldig at mena allwäre med
 en sådan hotelse:

(p) Krokodile-gråt / kallas när en lof ha et hjerteligt medli-
 dande med den / hwilken han dock söker at förderwa; eme:

Kort: Drys förtynndes bort, def mårng blef kal och isnad;
Han utan känsla stod, förtorkad och bortwisnad;
Nyss stod han grön och friff, som ungdom wara plå,
Nu blef han torr och sför som mulzna stubbar å.

Likfom en spåder ört den hwassa lian fäller,
Så snar förwandling sig hos Drys nu ock inställer:
Hwar qwist, hwar gren tog af, hwar knopp,
Hwart blad kröp in;
Men Nive ståbse blef wid samma hårda sin.

Def bark begynte ock omsider til at brista;
Den, hwar mot intet tråd sig likna torde drista,
Hwars fågring Foglar förr til sång upretade,
Som förr war Skogens zir blef nu def stnggelse.

Når Skogarnas Monarch fick denna jåmmer höra, (q)
Han skyndade dit hän, sin Drys at bistånd göra;
Men si! det war försent; han kom när domen war
Fullbordad, och ej rum til någon åndring qwar.

Dock, sad' han, Drys härmed ej skall til intet blifwa;
Jag honom annan form och Skapelse wil gifwa;
Knapt war det ordet sagt, förn det sig hånde så,
At alle grenar sig förenade til två,

Och Drys två armar ut mot himlens höga stråkte;
Slift stor förundran hos de andra djur upvåkte;

En

den Brokodilen säges gråta af appetit när han får se en människa; eller begråta at de upåtnas ben intet hafwa mera fött på sig. Af detta Amphibii sligte torde någon misstånka dem at wara / som condolera med munnen och hata i hertat / som gråta i onsta och at de ej kunna slåcka barmen på sina swänner.

(q) SILVANUS.

En mindre gren til hand, en qwist til finger blef,
Och sielfwa stammen sig i twänne delar ref,

Fick annan skevelse och skapades til fötter;
Det tår och naglar blef som förr war trädets rötter;
Des topp til huswud blef, och bladen blef:
wo här;

I stället för et träd en man i skogen står;

Som strart från träna sig til männifor begifwer,
Och för sin skapnad högt ibland dem aftad blifwer;
Är satt i wärdighet, blir dyrkad på alt sätt;
Och mycket förnämt folk härstammar af hans ått.

Som *Stats-ministrer* och de stora *Generaler*,
Rådsherrar, *Domare*, *Biskopar*, *Cardinaler*;
De upåt steg från steg på årans trappa gå,
Och af stamsadren det i södslen gerna så,

Alt nå trä: altige de undertiden ära,
Och, at de ingen frukt, men blad rätt mycket bära;
Doel med sin grenar de och skuggan skjula plå
Smått annat wittert folk / som lågt och fattigt å.

3. Fablen.

Om Nives och Herdens Tityri fall
och förwandling.

N Ed detta stora mord Gudinnans hämb
war nögder,
Den hon måst hatade af jorden bort
war rögder;
Men

Men, som hon fruktade *Silyani* hämd, til slut
 Tog hon en sminkad *mine* och såg bedröfligt ut.

Hon sörgde detta fall och jämrade sig mycke; (r)
 Hon sade: borta är vår skogs zirat och sijncke;
Drys har *Silyano* i förbudna lustar tjent
 Och därför Pan til hämd och sådant straf upståndt.

Sörslagna qwinnor lått hwad som de nånfin
 willa

Med litet omak plä godtrogna mån inbillas;
 Och som gudinnans tal med tårar war förent,
 Så höll *Silvanus* alt så mycket mer för rent. (s)

Men ingen qwinna dock til ewig tid kan tiga,
 Hur länge man dem ser med knutna tungor niga;
 På slutet måste dock, som af naturens lag,
 Det gömde röjas och det skjulta för en dag.

En kunde denna list ej länge dolder wara;
 Hon selfwer mände sig för *Nive* uppenbara
 Och säja hur' det til från första början gick,
 Samt, genom hwilken konst som *Drys* sin bana fick.

En korp satt strart der wid och märkte alla orden,
 Ej et af talet han låt falla uppå jorden;

Sen

(r) i detta *FLORÆ* upförande finnes en stark policiqve; Don
 har den åran at blifwa imiterad af dem, som weta at hem-
 ligen / för wissa affiktens skull stämpa en olycka til wåga;
 och sedan stjuta skulden der af på en wred och straffande öf-
 wermakt.

(s) När skäl finnas eller kunna gälla / så behöfs ingen stor
 persuasions- gåfwa; men i widrig händelse kommer det an
 uppå / at kunna Promt commendera de affecter, som tjena
 at inbilla folk at man har alsware med det man säger.

Sen til *Silvanum* sädg och med en tunga gill
Förtälde altihop och lade mera til.

Skogs-försten börjad då af grymmer wrede brinna
Och sade: Skall jag så bespottas af en qwinna?
Hwar blir då wäldet mit, ho wil mig dyrka mer?
Hwar **Æ** och **Bol** och **Pil** åt mit commendo ler.

Ej minsta buske wil mitt namn hårefter dyrka,
Hwart gräs lär säga: hwar är nu *Silvani* styrka?
Hwar är hans herredom, hwar är hans stora
makt?

Om jag med blodig hämd ej wråker slikt förakt?

Lifsom en stridbar häst, när hwälla **Pulan** röres
Seldt Herren teknger och Strids basunen höres,
Äf wrede snysande med fradgand' betsel står
Och med sin stolta fot af marken echo står:

Så blef ock Skogens gud til bitterhet upståndet,
Han brän af mordisk hämd, han gnislade med
tänder, (t)

Han sade: Här skall ske et grusligt olycks-fall,
De swarta andar jag til hämd berwaka skall;

Den mörka nattens gud skall mig sin grymhet
låna; (u)

De stygga *Furier* til hämd mig skola tjena; (w)

Et

(t) Det tyckes wäl intet wara mycket anständigt för en gud at
skära tändren; men wi få intet döma om gamla saker efter
wår tids beleswenhet.

(u) *PLUTO*, mörkrets och nattens Gud.

(w) *ACHERONS* och nattens dottrar woro 3/ *Alecto*, *Me-*
gara, *Tisiphone*; hasteliga creatur.

Et straff är intet nog; här fordras ännu mer,
Olyckor måste två på *Flora* regna ner.

Jag *Daphnes* tåcka skog åt mörkrets *Systrar* lens
nar; (x)

Jag en misgärning gör och en misgärning hån-
nar; (y)

Jag straffar krig med krig, jag tåcker jord med
jord,

Jag lägger last til last, jag hånas mord med
mord.

Han straxt lät falla en wältalig trogen *Skata*,
Och sade: *Kitta*, (z) du, som hatar dem mig hata,
Blif min ambassadeur; flyg til hans gruslighet
Herr *Pluto*, och förnä med din wältalighet (a)

Alecto at sig hit i ljuset op begifwa (b)

Och hånas mitt förakt; du kan derhos beskriwa
Hur *Flora Tityrum* bland herdar måst har får,
Och hennes ögnasten den stolta *Nive* är; (c)

Bed henne *Tityram* til raseri at drifwa
Så han i *Nives* mord må sjelfwer wördad blifwa;
Be^s

(x) Stro de samma som *Furierne* eller *Eumenides*.

(y) *Ulciscor facioque nefas*.

(z) *Kitta*, *SILVANI* *Statans* / nomen proprium på detta
stället; men i *Athén* sänge alla *stator* fordom så heta.

(a) *PLUTO* eller *DIS* den underjordiska guden / som hade öf-
werbefälet öfwer *Furierne*.

(b) *Alecto* den första och värsta af *Furietne*.

(c) *Tityrus* et gammalt herde; namn; som här tillägges *Flora*
favorit-herde. Eljes kan man och här af märka / huru nö-
digt det är at kenna den sammans inclinationer hwilken man
wil til någon ting öfwertala.

Bedrif den saken så, det bästa du förstår,
 At *Flora* på en gång kan få et dubbelt sår.

Straxt *Kitta* färdig är, utsträcker sina *vingar*
 Sin *tropp* uphåfwer och sig up i lusten *swingar*,
 Som *Balcharisk* pil far öfwer *acheron* (d)
 Den giftig' stinkand *Syx* och *sjudand Pblegeton* (e)

Bland mörka *eldar* och de swarta *afgrund's*
brandar,
 Bland många *spöken* och *ohyggeliga andar*,
Alecto nattens barn han warse blef til slut
 Som bland *Eumenides* fir *aldrastyggast* ut.

De andra *Furier*, desj egna *Systrar* båfwa
 Och *Pluto* fruktar sielf, när hon sig wil uphåfwa;
 Mord och förtwislan i desj panna *teknad står*;
 Af *hwåsand'* ormar är desj *grusweliga här*;

Olyckan målad är uppå desj *magra Kinner*,
 Och *gröna* gifter ur desj *hwassa ögon rinner*,
 Hon til *drabanten* har *beängstelse* och *nöd*, (f)
 Sträck, *hånd*, *förbitarelse*, *förtwislan*, *straff*
och död.

Straxt nattens dotter nu *silvani* *Skata* kende
 Och sig til henne med sitt *grymma ansikt wände*,
Fram:

(d) *Balcares* hette för somtid de *darna* i *Med.* *lhaswec* som nu
 kallas *Majorca* och *minorca*; deras *inwånare* woro *serdes*
 les *berömde* *skyttar*.

(e) Här nämnas 3 de *ryktbaraste* *afarundens* *floder*; desjutan
 tala *Poëterne* om 2 andra *Coeytus* och *Lethe*.

(f) -- *Luctus comitatur euntem*
 Et pavor & terror, *trepidogve* *insania* *victu*.

Framförde *Kitta* hel wåltaligt, snålt och nått
Sitt ombetrodde wärf på sådant wis och sätt:

Gudinna! *Acherons* och swarta *Nattens* dotter,
Du, som at stifta ont dig aldrig nödga låter;
Som folk med raseri och mordisk blindhet slår
Och uti werlden mord / olycka / afwund får.

Hör du, som bror mot bror förmår i harnesk sätta,
Som drifwer barn sin harm i faders blod at tvätta;
Som bryter all förbund, som aktar ingen ed,
Förstörer stad och flott, förhindrar ro och fred;

Nu kan du ställa an et dubbdt mordastycke:
Drif herden *Tityrum*, den *Flora* älskar mycke,
Til raseri emot *Gudinnans* egna trå,
Mot *Nive*, den bland trån som aldrasagrast å. (g)

Aleto, som til mord man ej behöfwer drifwa,
Sågs dock af *Skatans* tal än mer upmuntrad
blifwa;

En ock bland människor snart ingen finner man
Som i wåltalighet mot *Kitta* liknas kan.

Demostenes och fler af talekonst berömmas, (h)
Men, om i saken med owåldughet skall dömas,
Ar *Skaton* ibland djur berömd bä' förr och sen
Mer än *Demostenes* war nänsin i Athen.

Men

(g) Så skall man orera för en furie, och för den som har en grundfast hog och föresat at göra stada.

(h) *DEMOSTENES* har varit den starkaste och namnkunnigaste ibland de grekiska talemän.

Man brukte Skatorna den tiden til legater,
 De negotierade på freds- och bunds- tractater;
 För alla Skator dock wår *Kitta* prisen bar,
 Swad *Cicero* i Rom hon uti skogen war. (i)

Snapt hade *Kitta* nu fört talet sitt til ända
 Förn man *Alecto* såg sig op mot ljuset wända
 Och tårter med en tjock och gruslig natte-sky,
 Hel toft och stilla från sin mörka boning fly.

Hon kom til *Floras* borg förn tid war gå til hofwa, (k)
 Fan herden i sitt tjäll hel trygt och roligt sofwa;
 Låt strart en giftig orm inkrypa i hans barm
 Som sylde hjertat op med bitterhet och barin.

Han tyckte huru *Drys*, som war hans wån i lifwe,
 Med tårar bad om hämnd på den förnåttna *Nive*;
 Han strart af giffet lust at *Nive* mördra fick,
 Och hwita skummet af hans mun i sömnen gick.

Han sprang affängen up; man såg med skräck och
 fasa
 Hur som han munde af förnwiflad wrede rafa;
 En mordiff yra han sig strart i handen fick
 Och brinnande af hämnd dermed åt skogen gick.

Han kom til *Nive* och förn hon fund' warse blifwa,
 Hof up sin mördar-arm at banesjæret gifwa;

⦿

Swad

(i) *CICERO*, fastän han war mycket för at leka med ord/ want
 dock i sin tid d. n. prisen/ at han war den störste orator;
 och hölt den sin sak redan för halst. wunnen/ som kunde
 förnä honom at tala för sig.

(k) Efter alla omständigheter tycks det dock hafwa warit något
 bitterare än nu förtiden är brukligt at göra upwaktning.

Hwad har, o Tityre, uphittat dig til mord,
 Hon skålfwand' roppe; han dock swarte ej et ord,

Men utan uppehåll högg til med bägge händer;
 Hon skref: hwad Furie til wrede dig uptänder?
 Skall Flora ell' då dö af Flora Herdes hand
 Och Melibœi son bli Nives baneman?

Hålt inne Tityre; betänk du företager
 Det din gudinna måst af alla ting misshager;
 Du hastar til ditt fall; (1) du dör junär jag dör,
 Han suckar då och tyks at ångra det han gör!

Til jorden ögon slår, mordyrans låter falla;
 Alecto deck igen uphittade hans galla,
 Til ny förbittring och ny wrede honom dref,
 At han i raseri ån mer förhårdad blef;

Far yran op igen med ny och dubbel ifröer
 Och dödeliga hugg at stammens tjerna driffröer.
 Den döende Nive wid hwart sär en sukning gaf;
 Men han bewektes ej det ringaste deraf.

De andra träer, som slif gjeruing såg' och hörde,
 Af fruktan bäswade så alla blan sig rörde;
 Hwar fogel stilla med utstråfka wingar stod
 Och med försträckelse såg rinna Nives blod.

Af denna häpenhet blef starr hwar qwittrand tunga;
 Man ingen Tårtergal ell' Lärka hörde sjunga;
 Och strömen Nilus sielf af sträck sig hånste op
 Swårstante och förgat at gå sitt gamla lopp. (m)

All

(1) Här af kan jutas at det varit öde / at Tityrus intet skul-
 le kunna leswa efter Nive.

(m) Detta sons wål wara något förmycket; men man ser der-

All *Daphnes* skog blef stum, och öfwer slift elände
 En allmän klage: suet til himmelen upsände;
 Liksom när nordens frost på jorden råda får
 Allt lif och rörsel i et ögnableck förgår,

Allt ljud blir qwaft; man hör ej wedret mera susa;
 Det wreda hafwet står och tørs ej mera brusa;
 Så denna grymma syn ock skogen mållös gör;
 Hwar fruktar, men dock ej sin fruktan röja
 tår. (n)

Då ropte *Nive*: hjelp ditt fåra trä gudinna!
 Men herden högg ändå så fort han kunde hinna;
 Af suet och klagerop uphittas han ju mer,
 Ej håller up förän han *Nive* falla ser.

Allt rådda lifwet han då går et steg til sida;
 Men *Wästans* wedret, som sliftwåld ej kunde lida,
 Med hwinand' weder-pust, af kraft och wrede
 full,
 Slog uti *Nives* fall ock herden sjelf omfull.

Nu detta dubla n ord *Alectos* hjerta glädde;
 Hon sig opstjörade och resan hem anträdde,
 Sin ormbeklädda tropp i lusten swingad' hån,
 Och kom på ögnableck til afgrunden igen.

Men *Demogorgors* son (o) af hjertat blef bedröfwad;
 Att se den helga skog sin största zic beröfwad;

§ 2

Han

af/ at den tiden funnits så mycken wällighet bland träer/
 som sedan bland männistor; hwilka dem i mång stycker
 imiterat.

(n) - - - gemitu sic quisque latenti

Non ausus timuisse palam, vox nulla dolori Credita.

(o) PAN; Fastän man märker, at Poeterne sjelfw äro stils

Han sade: ingen är för ödets wälde fri;
 Dock aldrig dessas namn skall platt utrotadt bli:

Jag deras troppar skall, de två til en allena,
 Et qwilt och lefwand' djur hopsmälta och förena;
 Straxt fick då Nive lif, och Tityrus stod op
 Och bägge smulte hop til enoch samma tropp.

Hwad dubbelt war blef et; (p) den döda Nives
 rötter
 Förenade sig med den döda herdens förter;
 Och alt okänligt blef, en annan form och stic!
 Wid sådan händelse och sammansmältning fick.

Här träd med kött och blod sig underlig förenar,
 Lår, fingrar / hand och arm med knoppar,
 qwistar, grenar /
 Träd:topp med hufwud, och des blad med
 hufwudhår,
 Med stammen kroppen hop, och hud med bar-
 ten, går.

Kort: sligt exempel förr och ursprung af en qwinna
 I skogens krönikor ej nånsin war at finna.
 Af denna stammar här en sålsam qwinno: art,
 Som ätrår all ting och förkastar all ting snart;

Som snart af ingen ting til frögd sig böja låter,
 I samma ögnableck igen för intet gråter;
 Som

jaktige / icke allenast om sadren / utan ock om modren; så
 at derom ärmingsone ett halst tjog olika meningar finnas;
 och tyckes dock hwar och en auctor tala / som han wore
 wis om sin.

(p) . . . . mista duorum
 Corpora junguntur faciesque induitur illis Una.

Som hafwets Ebb och flod af ingen hwila wet,
 At blott beständig i sin obeständighet.

Slift obestrifligt wis wi derfor' så bestrifwa,
 At det en blänning af en *Tityrus* och *Nive*,
 En sammansmältning af en rasand' mänska å
 Samt en kallsinnig *Et*, et kallt saftmodigt trä. (q)

Där man hos männer ock slift kynne skulle finna,
 Så ha de ock sin ått af samma rara qwinna;
 Hwar människa, som har en sådan flygtig sed,
 Ar *Looris* planta, och af henne stammar ned.

4. Fablen:

Om *Kokkyx* eller *Gökens* brott, samt
 huru han straffas och förwandlas.

Fskogens medelpunct *Jeu Fama* har
 sitt säte, (r)
 Från *Slottet* wägar gå båd' *krokote*
 och råte
 At alla orter hän; här all ting öppet står,
 Det gluggar tusend-tals igenom wäggen går.

E 3

Pa

(q) De lärde hafwa warit i twiswelsmål / om icke flera själar
 torde finnas i sådana människor; men denna historien up-
 lysser saken; Et bewis på/ huru nyttig denne skriften är.

(r) Orbe locus medio est inter terrasque fretumque
FAMA tenet summaq; domum sibi legit in arce &c.

Palatset helt består af tunn och hwå ler kopper /
 Hwar månsfallt *echo* om hwart annat förswis hoppar ;
 Här gifwes aldrig ljud och wankar aldrig ro
 Mer än som wid pont-neuf (s) ell' uppå närres
 bro.

Doct sällan klara ljud och hwålla röster höras
 Men hwåsfande af forl och tidningar som föras ;
 Man förstugan ståds full af stor allmoge ser,
 Som säger alt hwad sker och hwad som inret sker.

Här lögn och sanning tidt i tal tilhopa manges,
 Hwar tidning stöpes om, förfortas och förlänges ;
 Et rykte wårande från en til annan går,
 Som wåltrad snöboll ståds en ny tilökning får.

Sorg, glädje, fruktan / hopp här sålas fram
 och åter,
 Den ena hopen ler, den andra bittert gråter ; (t)
 Et owist mummel nu om krig och nu om fred,
 Som hwars och ens passion sig finner bäst derwed.

Avisor falla ner så tjockt som snö i norden
 Om hwad i himlen sker, i hafwet och på jorden ;
 Fru *Famas* hof, courier snart *vivat*, snart *jadut*
 Med sklingand sölf, *trompet* i werlden blåser ut.

Det tusendmunte djur sig för gudinnan ställte,
 Där hon i lunden satt och kind på handen fälte,
 Och

(s) Pont-neuf är et lika så celebere ställe i Paris, som Norra
 bro i Stockholm.

(t) *Illie credulitas, illie temerarius error*
Vanaque latitia est, consternatiqve timores
Seditioq; repens dubioq; auctore sulurri
Et quid in cælo rerum pelagoq; geratur.

Och tänkte på den lust hon hade spelat nyss
Med kärleks-gudens hjälp mot Kle-trädet Drys.

Så *Fama Nives* fall och *herdens* hånne sade,
Och efter wanan af sitt eget dertil lade,
Slog straxt där på som pil och som en hunseld fort
Att föra annat nytt til annat rum och ort.

Slift war et tordöns-slag för *Plantornas* gud-
dinna;

Hon hördes suka djupt; man såg des ögon rinna;
Som wattrubäckar och som ströda strömmar ner
Man tårar tillra på des hwita kinder ser. (u)

Jag hellsver ej förmår; dig måst jag omal göra
O *Musa*, at i song gudinnans tal framföra; (w)
Så såg mig ord från ord *Fru Floras* klagerop
Och bindt des och och we til klagesong ihop.

Så föllo hannes ord bland suet och salta tårar:
Du *Parca*, som til döds de dödeliga sårar, (x)
Som afmått hurulångt hwar mänska lefwat jar,
Och sätter gränser för, dem ingen öfvergar;

Såg hwi skall ödet mig den lagen föreskrifwa
Att jag til ewig tid i lifwet skall förblifwa?

E 4 För

(u) Härntaf kan ses / at de fara wille / som hålla för at *Gus*
dar och *Gudinnor* intet gråta; *venus* hells har intet wä-
rit fri derföre.
Tristior & lacrimis oculos suffusa nitentes Alboquitur
Venus.

(w) En compliment til *vers-gudinnan* / som är mycket bru-
felig hos *Poeterne*.

(x) *Parca* kallas de tre *Enstrar* som sitta hos *Pluto* och spin-
na människornas lefnads trå; ibland hwilka *Clotho* bär roer

För en bedröfwad själ det tröst i sorgen är,
 Ut du des lefnads trå med saren din affär,

Ut Somnaren blir all och lif med lusten domnar,
 Och ar i dödens is all sorg derhos insomnar;
 När tidens lig blott det sista hugget ger,
 Så gräfves ock all sorg i mörka grafven ner.

Hwi endast gudars tråd ej *Aerops* wil afföra (y)
 Ut ock til ewig tid skall sorg och jämmer tåra? (z)
 Ock ödet stilt ifrån de dödeliga få,
 Ut wi sku plägas, men hugswalan aldrig få.

En dödlig kan sin själ, när nöd och ängest twinga,
 Förtösa med en stöt utaf en mordiff klinga;
 Min jämmerfulla själ qwåls utan hopp om bot;
 Jag önskar döden, men mitt öde står enot;

Sa will ej lefwa, men, jag kan ej ödet häfwa:
 För ögon dag och natt lär' dessa två mig swäfwa;
 Med enfall pläga ej mitt öde nöjas kan,
 Out icke *Tityrus* blir *Nives* baneman,

Om det ej *Tityrus* mot *Nive* får upägga
 Och *Nive* *Tityrus* tillika ödelägga;
 Mot *Malibai* Son ej finnes någon art, (a)
 Den som i tro, förstånd och fågring lifnas kan.

Dwar

ten / *Lachesis* spinner och (y) *Atropos* bär den syllan at flåra af.

(z) Nec finire licet tantos mihi morte dolores,
 Sed nocet esse Deam preclusaq; janua leti.

(a) *MOELIBOELUS* en gammal och wäl meriterad herbe / som smtalas hos *VIRGILIUS*; Men / at *TITIRUS* varit hans son / det är en decouvert, som man har denna Skogs-

Hwar kan då *Flora* mer en sådan herde finna,
 Som fören man solen såg på himmelen uprinna,
 Wid Morgonrådnans sten, när ån hwar fogel sof,
 Med stränge, spel och song förkunnade mitt taf?

Men det war intet nog min egen Herde mörda,
 Mitt öde wiste ån at lägga sten på börda,
 At öka sorg på sorg, at lägga nöd til nöd;
 At gifwa sär på sär, och hopa död på död.

Tu morda-stycken man på en gång mot mig öfwar;
 Och två clenodier på en gång mig beröfwar;
 Jag ock förlorat har mitt alraftnsta trå;
 Igenom herdens hand min *Nive* fälter å.

O! *Daphnes* skog, som nosh war all min ro och lisa,
 Sär wäl; til ewig tid wil jag dig ryggen wisa.
 Din utrymd hådanåt af mig förbannad är,
 För ceder, Törne och för Liljor näflor bär.

Du, som har warit förr et ljusligt guda-säte,
 Skall höra Drakar til och gny af ulfwa-låte;
 Du är en ödemark, jag kommer här ej mer,
 Mitt nöje borta är, min sol är gängen ner.

Den hjerta har, som sten, hwars ögon ej bli wäta,
 Och den en Tiger-art som låter bli at gråta
 Wid sådan klage-song; hwar fogel hångde ned
 Sitt hufvud forge-sult; men göken satt brewed

Och gjorde gåck af alt, som *Flora* månbe tala; (b)
 Hon walmade då upp, som af en sömn och dwala/
 E s Des

Frånitan ensam och allena at tacka före; ty det hade eljest
 som jag tror, ingen i werlden kunnat så wesa.
 (b) Man ljuger wäl mycket på göken; det är intet bewis, at

Des sorg förvandlad blef til bitterhet och hat
 Och af hämnögirighet hon alt sitt smäl förgat;

Tillstånd ej *Jupiter*, hon skrek med suck och tårar
 At denna *Kokkyx* så ostraffad *Flora* dörar; (c)
 Sen jag har kommit til ödödelig natur
 Tillstånd ej at jag blir årlöje ibland djur.

Slit flaggan vinden straxt til *Jupiter* framförde
 Och til medlidande hans hjerta dermed rörde;
 Med ljungelds strålen handen spotte. fogel slog,
 At i et ögnableck han störttes om och dog.

At detta gökens fall sig alla fåglar glädde;
 En skogens giftolag stads *Kokkyx* öfwerträdde,
 At stjåla in sin ägg i bo som andra gjort,
 Och planta så sin art med andras omsorg fort.

Med lag och påbud man den seden fick fördömma,
 Dock göken sin natur har aldrig kunnat glömma;
 Ju flera lagar *PAN* i skog och lundar skrek (d)
 Ju mera göken til den synden hirsad blef.

Ty mången äggdes op rätt som af horn och luder
 Just därför til en synd at lagen den förbjuder;
 Så war ock göken fatt; och ty de andra djur
 Sig frögdade at se utrotad skogens tjur.

Silva.

---

han blir *Gök* och åter op sin mor; dock får han i allmänt
 rykte heta otacksam; men denna berättelsen är så sans ivdig
 at jag i detta målet intet förs bjuda til at urlåta honom.
 (c) Man kan sluta här af / at *Flora* ännu varit fastande.
 (d) I följe här af hade *PAN* den lagstiftande magten i skogen
 för sig behållen; men det synes som han egt svaga execu-
 torer, efter lagarna så litet blefwo efterlefde; eller war
 selsväldet den tiden redan rätt så stort som nu.

Silvanum deremot man säg af wrede brinna,
 Han sade: annat lif skall jag åt gölen sinna;
 Han ej för urtna skall; det är mitt slut och wal
 at flytta honom in bland människornas tal.

Straxt sig en göle: näbb med flor och wingar
 vänder

Iferm af mänsko:mun, af ansigt, tår och händer;
 Ut göle:skapnaden slätt ingen ting blef kvar,
 Men af en dunig göt blef en wälwuren far,

Som straxt från skogen sig til nästa by begifwer
 Och där *adjunctus* åt de gamla herdar blifwer,
 När de för ålderdom jä hade tagit af,
 Ut jorden mer ej frukt för deras möda gaf.

Straxt säg man mager jord en ynnig årswärt
 gifwa

Och terra hedar til fruktbara ängar blifwa;
 Her dinnan alramäst sig derät sägnat har,
 Ut se sin låra man så ro på gamla dar.

Förutan plog och harf at kunna sä sin söda,
 Och lefwa resten af sin tid förutan möda;
 In Kokkix uti alt hwar en tilhanda gief;
 Men gamle män likwäl den mästa hjälpen sief.

Hans ätt har samma dygd och samma seder årswat
 Och dermed sig merit til succession förwärswat
 Ut möda för en an' dem aldrig faller sur
 Och de wanfläktas ej från gölens stam:natur.

Fast sliif wälgering ej behaglig är för alla,
 Och man plå dem til lön för Solne: tjurar kalla,
Med

Med stor tolmödighet de lida sådan spott,
Framhärda dock däri, at folk bewisa godt. (e)

5. Fablen:

Om Kittæ' gästebud och Etter-spinlens förvandling.

En Kokkyx undergång ej Kunde dock
utsläcka
Gudinnans sorg och harm; hon hör:
des åter väcka
Sin klagan; hit och dit hon lopp i skogen om,
På himlen bannades och ödets hårdhet, som

Had' fålt en sådan dom; den nöd och det elände
Snart til förtwislan dref, snart hämnde-brunst
oprände;

Silvanus, sade hon, har slått detta ris;
Han är mig misstänkt; men det fattas mig
bewis. (f)

Jag spejare i skog och lundar wil utsticka,
Som sakens sammanhang sku leta ut til pricka;
Jag Foglar, Trån och djur med löften locka wil,
De atraligste jag bruka skall där til.

De,

(e) En underlig metamorphosis ifrån otaksam i högsta grad
til hjälpsam i högsta grad.

(f) Det är något rart med *FLORA*, at så förbittrad som hon
war / och så utväg til hämnd som hon wiste / så wille hon
dock icke hämnas utan bewis.

De, som bland fogl och djur namrkände wor' för alla
 Af lärdom och förstånd, hon straxt lät til sig falla;
 Til skogens wästra kant, igenom hemligt bref,
 En hök, korp, Björn och Örn, råf, Tiger (g)
 hon förskref.

Hon öfwer mindre djur dem hals och hand tllsade,
 Och hot til löfterna som en Förstinna lade; (h)
 At Höken jagt = frihet hon gaf på år och dag,
 Och wisten öppen wäg til hwarje dufwe = slag.

Hon loste Björnen så i Bondens stall husera/
 Och Korpen hinderløst med as at så grassera,
 At döda krorpar så upfråta all' sin dar
 Förutan tiltal af den dödas arfwingar. (i)

Hon Råfwen under = jagt gaf öfwer gås och
 ånder, (k)
 I hela bondens gård fri' och obundna händen
 At plundra, fånga, slå och fälla all' ting ned,
 Och utan fara gå med bytet bort i fred.

Af slika löften då hwar en upmuntrad blifwer
 At drifwa Flora wårfs med hugstning och med iswer; (l)
 Men Alopex i list de andra öfwer gief,
 Och dessa dolda ting med hast i ljustet fief.

Swar

- (g) Här af syns / hwad noga inquisition Flora wille anställa.
 (h) Minas regaliter addit.
 (i) Detta tyckes likwål strida emot förmyndare = ordningen.
 (k) Öfwerjagten lærer också / blifwit drnen lemnad / som kan
 flyga; men råfwen jagar altid til sots.
 (l) Man ser ock ån i dag at gåfwor och löften äro de wiffaste
 motiver at engagera jolt i parti.

Hvar någon talade han spitsfode sitt öra
 Ut få uplysning om de hemligheter höra; (m)
 Ser gångor Solen lopp sin himla-cirkel om,
 Men *Alopex* ej än til sakens kunskap kom.

Sist han et näste fan som hörde til en Skata
 Hvars ungar höllo på med mycket Skryt at prata
 Om åran *Kissa* war bewist af Skogens gud,
 Ut af *Silvano* hon war brukt til Sände bud.

Men, då de kappades med skryt och prat där inne,
 Förglömda Käfwen ej at lägga alt på minne.
 Då modren sjelf kom hem mitt under sådant glam,
 Så bröt omständelig i ljuset saken fram.

Hon åt sin' glada barn först delte gåfwor slika,
 Som samlad' wore i trågar dar frukterika,
 Där med *Silvoni* hjelp hon ymnigt förråd fant
 Och mer i skog och mark ej sökte proviant.

Hon derpå blåstes up, mänd' som en Tupp sig yfwa,
 Och sade at för Fru hon borde helsad blifwa;
 Hon gaf ock skäl där til med många sagra ord,
 Förtälde Herdens fall och Ektrådets mord.

Slift hånnes kära barn til glädje-skraft uprörde,
 De utan ledsnad til det samma talas hörde; (n)
 Men Käfwen medlertid hant färdig sin journal,
 I minnet fäste den och sig tilbara stal.

Han

(m) *Alopex*, käfwen; och lärer det vara från denna tiden som hon förvärvat sig namn af at kunna några ministerialista örep.

(n) När man hör något som behagar, så äro ock tautologier smaktelige; En människa hör sig aldrig mått af det som hatterar hånnes passioner.

Han skyndade sin Fru den tidning at berätta
 Och dermed sig i gunst och uti wälstånd sätta; (o)
 Han sökte stället wid en sakta susand' flod
 Där siff de skildes åt; gudinnan qware flod.

I djupa tankar (p) och förwäntade med smärta
 Att höra det, som blott beswärrar själ och hjerta;
 Hon längtar efter nytt; en tidende som står
 I hjertat sår, och som ur benen mårgen tår.

Då *Alopex* sitt wärf beghnte at utreda,
 Och sitt gesansskap at med stora ord utbreda;
 Förtälde med hwad list han all ting genom gick
 Och med hwad konst. grep han om saken kun-
 skap fick.

Då ropte *Flora*: O! *Silwane* jag ju tänkte
 Att du war den som mig den bittra kalk inskänkte;
 Jag öfwer honom hells ej hämnd, ty wärr, kan sä,
 Men sändebudet skall min wrede ej undgå.

Slit *Kiteas* hela hus sin undergång bebådar,
 Hon derpå *Alopex* gaf afsked uti nåder,
 Som straxt på resan sig til bondens gård begaf,
 Där han först byce fick, men sedan fant sin graf.

Tre gångor månans horn man fulle såg och tomma,
 Alf wære. såden är med mogen frukt at komma,

Tre

(o) Råfwen förstod samma grep / som nu för tiden är så starkt
 i mode.

(p) Jag kan säga at och *Flora* måste varit mycket tankefull /
 som i 6 dagar flod på ett ställe qwar.

Tre gångor *Nili* flod båd' flödade och föll; (q)
 Men *Flora* dock ännu sin hämnlust hemlig höll.

Hon med sitt hämnd, beslut mänd' berför länge
 töfwa,
 Att desto större hämnd wid läglighet utöfwa;
 Hvari hon ändrelig fant nöje och behag,
 Så *Kitta* strade med pomp sin födsle: dag.

Til *Peter*, spinlen hon med hast sig då begifwer,
 Den med et sådant tal til mordisk gerning drifwer;
 Hör konstig spinnel, du, *Arachnes* ädla såd, (r)
 Den stolta *Kitta* nu på gren af detta träd

Tilreder måltid af *Sivani* dyra gåfvor,
 Af markens fetma, och af örtegårdars häfvor;
 Låt gröna gifter på des näste rågna ned,
 Hör en *Gudinnas* bön, och följ din gamla sed.

Slikt skedde: all ting nu war fullt af lust och löje,
 I hela *Kitta* hus ej annat sägs än nöje
 Och största öfwerflöd; ej annat i den *Et*
 Nu hördes, än som skratt och glädje: bon och lek.

Men tid i wakrast' wär, som lust och glädje wäcker,
 En mörk och gruslig sky snart himlen öfvertäcker,
 Som dölsjer *Solens* glans; och för en stilla dagg
 Ser *ljungeld*, *dunder*, *blirt*, *owäder*, *regn*
 och *slagg*.

Man

(q) Tre månader; det är konst at döha onskauså länge.
 (r) utur *OVIDII* metamorphosi, lib. VI. är bekant; at *Arachne*
 för det hon wägat wäfwa i kapp med *Pallas*, blef til en
 spinnel förbit; Men / som detta här talas om är äldre än
Ovidii amae / så måste detta wara en prolepsis af Poeten.

Man gläder sig at se sin wälgångs klara stjerna,
 Alt lyckan knäpt at of wällustens söta lerna;
 Men i en guler nör fins ofta matte-grus,
 Och stygga ugglan tidt står öfwer glädjens hus.

Så gick det här, då man såg wällusten regera
 Om wälstånd, heder blott och sådant taltes mera,
 Så swarte skrår och olyckan redo stod
 At bryta in rått som en wäldig ström och flod.

Begynnelsen blef gjord på Skatans älska dotter, (S)
 När sista biten hon, med mycken skratt och plätter,
 Gnabben tog hon skrek: min slända är nu full
 Och dödens lia hwar wil fälla mig omfull.

Mitt hjerta brister och jag kan ej mera tala;
 Derpå så föll hon straxt på jorden ned i dwala;
 I samma ögnableck war lif och rörelse all,
 Och hon sans liflös, död, förskelnad, styf och kal:

Den stolte Helia, Zitenes syster nästa,
 När til Zitenes tröst hon fåfängt gör sitt bästa
 Och ropar skälsiwande: wändt ögonen til mig;
 Hon tappar målet sjelf och sjelf förlorar sig.

Den spåde Himneus, den skönste uti Norden,
 Löp til undsättning, men sjelf störte död til jorden:
 Slikt hela näsket af förskräckelse betog;
 Förtwiflad Kirra då at himlen ögon slog

D

Och

(S) Parodie öfwer AMPHION och NIOBE Ovid. Met. C. VI.
 fab. 4. Kruentimmet ne hafwa här äran at gå förut; och är
 altså OVIDII ordning ombytt och ändrad efter dessa tiders
 smak. Denna kirtas älska dotter hette eljes zitene; som wi
 så se här skratt nedanföre.

Och skrek: O! himmel hwad til sådan hånnd dig
drifwer,

Hwi mig af listwet man inålfworna utrifwer? (t)
Hwad har jag syndat at slii jemmer mig skall se
Men i det samma fick gudinnan Flora se,

Som såg från toppen til och sågnade sig mycke; (u)
Då ropte *Kitta*: Se! et herligt mester-stycke;
En gerning som til lön en lagerfrans bör få,
Et pris, som ristat bör i hårda marmor stå.

Alt djur och træn må ståds et minnesmerke finna
Det *Kitta* i triumph blef förð af en gudinna.

Hon swarte leende: Alt desse döde hår
För fötren ligga, det min wredes werkan är;

Jag blandat har til hånnd din mat med giftet gröna,
Och sågnar mig at få des grymma werkan röna;
Den ort, som utwald är til strögd och gästbods-
lag,

Ditt blomstrand hus til graf förbyttas skall i dag.

Straxt derypå störtade *Milanus* och *Tiremon*,
Med *Capyx*, *Herion* och den förstfödde *Hemou*,
Den raske *Senian*, den dubbel-språflot' *Lyx*,
Den stolte *Nebrias*, den pile-slygand' *Dryx*. (v)

Sont

- (t) Här är proj af storge hos denna ädelmodiga / men olycke-
liga *Kitta*.
(u) Det synes här af / som gudinnan listwit op i toppen af sam-
ma Et der skate-boet war.
(v) Så framt icke denne historien gifwit wid handen hwad
KITTE barn hafwa hetat / så hade de ewinnerligen listwit
i glömskans mörker begrafne / utan at någon den skarpsinnig-
gaste *Antiquarius* nånsin funnat något derom för os upträffa.

Som Purpur-blostan när med roten hon upryckes,
 Och walmogen af regn och blåswår nedertryckes,
 Som gröna träd när de med tyran fällas ner
 Så man de låra barn på jorden strödda ser,

Med öppna munnar som ännu de wille tala
 En broder syntes ån sin Syster at hugswala,
 Mord, död man warse blef, men såg ej sär
 och blod,
 Utwärtas på hwar en ån fågring teknad stod.

Som en den Jovis blixt och dunder slår til jorden,
 Desz sinne är sörrykt, desz blod är isnad worden,
 Så barnens fall ock här föräldrars eld fördref,
 All sansning stante och all wåtsta storknad blef;

De bundna tungans tjenstfecl blott til sucler niuta
 At som *Amphion* ut och som *Niobe* giuta,
 Allt klageljud en tyft förtwislan stannar wed;
 Så kan omätlig sorg ens sinnen trycka ned!

Omsider *kirra* doel sig mot Skatinnan wänder
 Och säger: låt oss fly gndinnans mördar händer,
 Wi lefwa sku i trots; til annan skog gå hän,
 Ho wet at humlen oss ger andra barn igen.

Sag följer hwart du går, straxt swarte war Skat-
 inna;

Men si! det blifwer mörkt! Sag kan ej wägen finnas;
 Hwad nu! Ach himmel! ny förskräffelse och nöd!
 På dessa ord hon föll på jorden stel och död.

Åf morgängs tjocka sky då *kirra* öfvermannad
 Båd' mod' och mållös stod, som dömdes och förs-
 bannad;

Man säfångt wäpnar sig mot sådant tyranni,
Ej dygden gället mer, ej nån *philosophie*; (w)

De andra Foglar nu ej *Kitta* mera kende;
Hwar en som flög förbi derfrån sin ögon wände;
Och här bewecktes af hwar Tiger, hök och örn,
Som hjertan ha af stål, Ulf, glada, Räf och
Björn.

Hwar göt, som plå sitt ljud til spe i motgång låna
Flög då förbi med succ' och will' af ångslan dåna;
Ja, *Etter* spinlen sielf slik syn til ömfan dref,
Des mordiska sinne så förskräckt och ändrat blef,

At han, fast alt för sent, månd' ångra det han gjorde;
Han sade smärte-full: mitt hjerta brista borde,
Jag altför illa gjort; det war hans sista ord;
Han död derpå damp ner, förgicks i *Kitta* mord.

Då märkte *Flora* sielf hon hade illa handlat;
Men *Spinnel* aset blef i annan form förwandlat,
Som djur och foglar blef til under och til skräck,
Et ben til panna blef, förgiftet blef til bläck,

Des wäf blef til papper; fort för en *Spinnel*
flygger

Sågs en spitsnäsig man, blef, mager och osmygger,
Som skydde foglar / djur, lop sökte folk och hus
Och fick bland herdar namn utaf *Satyricus*.

Här af et serdels folk i werlden sig utbreder
Som städse ropar mot den onda werldens seder;
Hwars

(w) Hvilka förmoner dock den ädle *Kitta* war berömd jöref
stogea.

Hwars skrift och tal förgift för hög och låga år;
Som pilar tränger in, som raketknifwar står.

Arbetar städse, fast ej annat dermed winner,
In at til inter det sig sielft som Spinlen spinner.

6. Fablen.

Om Kittæ död och förwandling.

Men Kittæ ändå med nedslagit hufwud stod
Ej tekn gaf til lif ell' rörsel i sin blod;

Hon såg sin baneman nedstörta wid sin sida
Hon ser sin hämnd; men kan dock ingen glädje lida;
Som när en modig Tjur et slag af klubban får
All sansning mister, med förwända ögon står;

Så tunga och förstånd här wil sin tjenst försaka;
De många låra barn, men måst des ålra maka
Lif, blod och känsl all med dödens winter slår;
De förtra sarga, ger den senre bane-sår. (x)

Mot dödens ankomst han dock börjad' sig at röra,
Sin döds sucl wädret bad til Skogens gud
framföra; (y)

Och derpå störte wid sin döda makas kropp
Och mot des låra bröst gaf lif och anda opp.

D 3

Slift

(x) Exanimis inter natos, natusque virumque
Diriguit malis.

(y) I forna tider hade alltid wädret smak för at bära boden;
som sagorna säja; förmodeligen efter postgången ej war als
leståds så wäl inråttad som nu.

Slift mord för Skogens gud straxt nordanwå:
dret röjer;

Den raske lustens last sig i sin kappa smöjer (2)
Hwarmed på hedar han gör skyar utaf sand,
Och bergslift wattungswall uphåfwer uppå strand.

Med hwinand' röst han gaf *Silvano* alt tilkenna,
Bad honom uti flur til *Daphnes* Skogen rånna,
Dår et hög-ådele hus, som nyss war högt i agt
Hos Skogens gudar, nu i grund war ödelagt.

Alf sådan tidning hos *Silvanum* bloden gäste,
Han fryste utaf hämnd och kom til *Kittas* näste,
Dår hwad berättat war han alt säg wara sant,
Och för et blomstrand' hus en mördarkula fant.

Han sade: Jag wil dig en annan Skapning
gifwa,

Du örn och Löf til rof, min *Kitta*, ej skall blifwa;
Din form förändras skall men dygden som du har,
Skall wid din nya form och Skapning låda qwar.

Straxt fick då *Kitta* lif, som wi af sagan höra,
En dunig krop blef glatt, begynte sig at röra;
Hwar led och ledamot i mänsko-lifhet låg;
För liten fogel man en fulwårt mänska säg;

Des ben til armar blef, hwart Flo blef til et finger,
En regne-kappa ock kom fram af twänne wingar,
Des näbb til rake-knif, hwar sjar blef til
lancett;

Kort: af en Skata en Barber sprang op hwars ått

I måns

---

(2) Pulvereamque trahens Per summa cacumina pallam Ver-
ric humum.

I många grenar går, som det af födslen äga,
 Som Skatan fordom djur så människor de plåga,
 De samma ämbete som Skatan haft än ha,
 Med inact och åfventyr upfylla land och Sea.

7. Fabeln:

Silvani och Floræ frigs-rörelser, ändade genom Pans myndighet, samt Alopex förvandling.

Silvanus nu beslöt til krig sig redo göra;
 Först lät dock genom bud til sinnsgudinnan
 Med hårda hotelser och genomträngand'
 ord
 Allt hwad war öfwat före och måst det sista
 mord.

Men hon, af hot ej främb, sitt husrud mändeskafa;
 Och herden Damon kom med trotsigt svar tillbaka;
 På båge sidor straxt baneret upsat blef,
 Man foglar all' och djur i Daphnes skog utskref.

Hwar fogel flög ur bo, hwar orm kröp ur sin kula;
 En ordres gafs at ho sig understod at skjula/
 Sig ej instälte på sin sammelplats til krig
 Förr Solen gångor tre i hafwet doppat sig,

Den skull' ur *Daphnes* skog man straxt landsflygtig
drifwa;

Han fred: och ärlös bli, hans gods til sköflings
blifwa; (a)

Doct uti samma bud och strånga öppna bref
För sena *Skylpaddan* förlängder tiden blef.

Så *Fredens Skog* i hast blef til en röfwar: fula,
Ej annat hördes i berg: skrefwa, topp och: skjula,
Wed *A-strand* och i *tjårr* i dal, på hög och hed
An tidningar om frig, ån rop och klage: we.

Men möß och grodor först tilreds af alla wore,
Allena de med frögd *Brigs: tidningen* erföre;
Den gamle *fiendskap* i hjertat ännu låg
Alt ock förn tid war man dem i *slaktordning* såg.

Om någon spör: hwar til det optog skulle bäga?
Hwad skulle *Gudar* wäl derefter mycket fråga,
Om *Tigren Björnen* ref, om *Ulfwen Råfwen*
flog,
Om fisk förgjorde fisk, om Orn för *Ufwen* dog?

Skull det et medel bli at *Gudars* wrede stilla
Alt djur och foglar mänd' hvars annars lif förspilla?
Jo, somlig djure: slågt war under *Flora* magt,
En an, i *skifte* war, *sylvano* underlagt; (b)

Så wet man *Ornen* namn af *Jovis* fogel förer,
På foglen deremot *Junoni* stads tilhörer;

En

(a) Men hwem som skulle tjena i hwarderas här det står intet
at urskilja; kan ste det kommit på wårkning an.

(b) Men när denna delning och huru det skede år och blifwer
en hemlighet / efter *krönikan* der om intet förmåler; icke
heller tror jag at den alla djur inbegripit; eljes hade ingen
tråkning warit af nöden.

En Swan som alramäst af *Venus* älskad är
Minerva Ugglan har för alla andra får.

Derföre ätt mot ätt man sökte at upägga;
Silvani seger war den slägt at ödelägga
Som af Gudinnan mäst af alla älskad war;
Slift mänstor tidt och djur i harnest jagat har.

En gren af *Nili* flod ätskilde bägges härar.
Silvani krigsmagt alt omrycker och passerar,
En Gogle förtropp alt den andra faller an,
Rätt som förbud kom från *Slogsöfwer* *Gus*
Den *Pan*.

En Herdarnas Monarch när slift kom för hans
öra, (c)

Och han om detta krig fick sammanhanget höra,
Straxt riste hufwudet, blef ganska hästigt wred
Så at hwart blad och löfder mände bäfwa wed.

Han sade snysande: hwem tro det skall tilhöra
Silvan ell mig i skog at regemente föra?
De ta min egendom; hwad ger dem sådant mod?
Skall jag min *Helga* skog se swamma öti blod?

Nej, jag dem wisa wil at magten mig tilhörer,
Och at den store *Pan* i skogen Sceptren förer:
Han til *Silvanum* straxt lät gå et stände-bref;
Et annat likaeds til *Flora* sticket blef,

D 5

Swars

(c) *PAN* war i synnerhet herdars Gud och af dem högt dyr-
kad - - *Pan curat oves oviumq; magistro.*

Hvarmed han bågge två til lunden *Alfos* stäm-
de, (d)

Samt ock en *wis termin* til mötes-tid utnämnde.

Så kriger dämpat blef, förn det tog öfverhand,
Så släcktes gnistan förn alt sattes uti brand.

Til stämmings-platsen sen hwardera parten dra-
ger, (e)

En skara utaf djur på wägen med sig tager

Som skull' astägga ed och witna alt och et
Hwad som i denna sak de hade hört och sett.

Från Träerne de sig försedde med attester, (f)

Som ock från Plantor dem naturen så rotfäster,

Alt de från ort til ort ej lättlig flyttas må,
Men hwar som wälnad på sin stam måst stilla stå.

Til *Hippocrene* (g) mig *Pierides* hänlede, (h)

En fri och öppen wäg til *Helicon* bereden, (i)

Alt jag utföra må uppå Poëtiskt wis
Skogs-Budens hemwist och den stolta lundens
pris.

Där

(d) *Alfos* betyder ock en tjock lund; denna är *Pans* hemwist och följder des beskrifning straxt här nedansföre.

(e) Så stora de woro för i orden/ så måste de dock nu stryka håll.

(f) De woro altså wäl försedde med det som hörde til en process; undantagandes at de hade inga advocater; hwilke den tiden ännu intet funnos/ efter man war nog slug at wara dem förutan.

(g) *Musernas* fålla / som upwält efter den lärda hästens *Pegasi* hofwar; des watn går wei sådran flytande.

(h) *Muserne*, som bäst hitta wägen dit.

(i) *Heter* ock *Parnassus*, där *Apollinis* tempel och *Castals* brunnen war.

Där *Potamus* sig ut i *Nili* grenen bröter (k)
 Och med *Christalle* wäg som *Cydnus*, sakta flö-
 ter, (l)

Tre gånger tjugu steg från samma ljusta flod
Stogs, gudens fagra slott *Archia* fordom stod.

Midt i en prächtig *Lund* af *Gran*, *Cypress* och *ceder*,
 Af ranka *Pilar* en alée til floder leder
 Hvars bladig' grenar wor' hopfogade så tätt,
 Ut solens strålar de utstängde alle slätt!

Owäder här och storm man aldrig hörer brusa,
 Blott wärens matta blåst bland darrand löfblad
 susa,
 Den bleka winter hit ej nånsin komma får
 Men här regerar städs en ewig purpur-wår.

O *Alfos* lund ej wår, höst, sommar, winter råfnas
 Ej årets Löpe-ring med fyra märken teknas; (m)
 Hwar *Solen* cirklar om på himlen gördel band,
 O *fiskens* wåta tekn, i kråscans torra land,

Af rosor, liljor ses et ewigt warand' wrimmel,
 Så hwar en dal och ång ser ut som *Jovishimmel*,
 Som det blå lette och allklare firmament
 Af *Ufconstjernor* och *planeter* helt uptåndt. (n)

Den

(k) *Potamus*, en flod.

(l) *Cydnus*, en flod i *Cilicien*, som är berömd för sitt klara
 och kalla wår.

(m) Härutaf kan slutas at det är en wilsfarelse när man deri-
 verar inventionen af årets stisten och himmels-tecknen
 från *egypeten*.

(n) Färgen är wäl något olika hos himlen och en gröner; blom-
 sterfull wårk; men liknelsen låter likwål prächtig.

Den milde s, d = west wind med fruktbar anddrägt
lockar

Uf *Hyacinther* fram otalig tusend flockar ;
En ljustig sommar dagg, som mark och ång beströ
Ufhyler betans kraft och regnets sylla gör.

Sex hwålsda gångar sig från *Förstens Slott* ut
breda

Som til *Christalle-watn* och *purpurdålder* leda,
Lifsom en fruktbar bäck från *huswudfloden* går,
Uf hwilken ång och mark sin wederqwekning
får ;

Som gyllne strålar ut från *werldens öga* skjuta (o)
Dch öfwer jordens flod en ljustig lufs = kraft
gjuta,

Så, på hwad kant man gick och hwart man wås
gen tog
Archie herlighet och glants i ögon slog.

De fåte *Satyri* på hög = och *dalar* springa (p)
Dch wille *Fauni* sig bland tråd och buskar slinga (q)
Den pile flygand' bäck, som då het *Cheimarrus*, (r)
Wid *flottets* sida lopp med ljustigt don och sus.

Archie

-
- (o) Solen heter *werldens öga*.
(p) *Satyri* wore fordom några half = gudar / til ofwandelens
människor lika / undantagandes at de hade horn i pannan ;
men til nedanbeles bockar lika ; räknas af några naturkun-
niga til *apine* = släktet.
(q) *Fauni* lära icke wara ifrån de förra stort åtskilde / och con-
funderas ofta med *Pan* sjelf ; hwilket dock icke rimar sig
med denna beskrifningen.
(r) *Cheimarrus*, en bäck / som här passerar för *nomen pro-*
prium efter det är grefista.

Archia sagra hus, Panopel, lundens heder, (s)
 War konstigt sammansatt af Ebenholts och
 ceder;

Wid hwarje dör stod en bewäpnad Satyr, som (t)
 Förd' in alt främmande, som dit til hofwet kom.

Def wägg war utan til med blomster wäl stofferad,
 Men Heder innantil ock rundt om tapetserad; (u)

Här Demogorgons Son en rund tid hållit häf
 Ult sen han från sitt land Arcadien for äf. (v)

Han för Syringis fall ej bättre boning wiste,
 Men då sin enda lust och själaro han miste,
 När täcka Syrix til et rör förwandlad blef, (w)
 En djup Melancholie ur landet honom dref.

Silvanus för hans Thron sin sak begynte drifwa
 Med snille och besked; han mände ock beskriwa
 Gudinnans wäld och list med skarp och mustig ord,
 Och förde witnen fram om Eke-tåders mord.

Gudinnan oförskräkt sig sökte at förswara
 Och påstod honom mer ell' lika brotellig vara;
 Hon saken genom gief med orda = slögd och synd,
 Med witnen wiste wäld mot wäld och synd
 mot synd.

Dät

(s) Panopel, Pans stad.

(t) Så woro ock Drabantur den tiden brukelige.

(u) Hedera en ört / som kryper och hänger sig wed hwad hon
 nåfar.

(v) Pan Deus arcadiæ

(w) OVIDII metam. lib. I. fab. II. Δ

Där war och lifa skuld, om wi wid rätten blifwe,
 Där wisnad war en *Drys*; här fälder war en *Nive*;
 Där et af djuren brukt war til et instrument
 Här af et annat djur man hade sig betjent.

Då af sin blomster-thron sig *Pan* med frants och
 frona

Opreste, och dem bad sig med hwaran forsona;
 Hwad kunde, sade han, för dom I wänta, om
 Slikt man *Saturni* Son (x) för öron bara kom,

Alt *Daphnes* skogs zirat man platt wilk ödelägga,
 Alt djur man emot djur och foglar sökt vpägga
 Alt man i skogen får alt ondt, et olyks-krut,
 Och loftar furier ur mörkrets boning ut;

Ofända laster och bland djuren wil införa,
 Hat, split och afwund, som blott människor
 tilhöra?

Der sådant wäsend' för den stora *Bungen* kom
 I näpste blesw' och jag gick qwitt min *Gerredom*.

Så leswev enige och *Eder* strart försoner;
 Jag nu blott *Alopex* och *Corax* som *Spioner*
 Af *Daphne* rota ut, och dem wil straffa så,
 Ut de ej andra djur i skogen smitta må.

Silvan' och *Flora* bad at skraffet estergifwa;
 Hwar ej, då *Alopex* och *Corax* måtte blifwa
 Til människor som *Drys* och *Nive* skapte om;
 Han tillåt; och dermed til ändes saken kom.

men

Men *Alopex* som mänd' besluter ignorera
 I *Damons* (y) herdens gård sig sökte inquartera;
 Där, efter löfte, han fan öppen port och led
 Ej hörde gåse-stall/ ej hunde-stall, men fred

Och tyfthet öfwer allt i gården fant regera,
 Hwad lofwat hållit är, han sade, ja, ån mera.
 Med watt-full mun han åt mång läcker, bisker
 ler,
 Först fäster hwiter tand på fetsta gås han ser;

Men med förundran måst' den stump och slider finna
 Så blöta gåse-sjår med dunig hud och hinna
 Som *Hectors* pantsar (z) blef för en så magtlös tand,
 Den eljes wall och mur igenom bora fan.

Det spåda bröstet som med hull, dun blott war
 gjärdat
 Fans nu som *Pletråd* det elden kaswer hårdat;
 Då sade *Alopex*: Jag florna bruka fan;
 Men för en råfve-flo en hand med finger fan

Kort: hwart han ögonen på sin lekamen wände
 Fan han förändring och sig icke mera kände;
 Han låter rofwet gå; platt råd- och mod-lös står
 Han lutar hufwudet / på bröstet ser ej här

Men skår och hwiter hud; i swantsens ställe åter
 Sju otta månskor ser; sig jämrar illa låter:

Hwar

- (y) Denne *Damon* war eljes *Silvano* tilgiftwen / och altså
Florx råfs fiende.
 (z) *Hectors* *Pantsar* är hos *HOMERUS* och *Virgilius* mycket
 berömt.

Hvar är din kraft och dygd, din form och förra
 skrud?

Men klago-orden hans wor' mänsko-röst och
 ljud.

All höns- och gås-*aptit* han måste nu försaka,
 Gick för en listig råf en listig man tillbaka;
 Förändrade sitt namn på mänsko-wis och art.
 Och titulerte sig: *MICHAEL von RENARTH*.

Hans ätt måst sedan brukt är til Ambassadeurer,
 Den skickas hof från hof och Stats-intriguer
 förer;

Alt de på skamsarn brås är ögonstänlig klart
 De krotor göra rätt och göra hwitt til svart.

De hel behandigt sig i werlden sno och wänna
 Så at man *Alopex* natur ännu kan känna;
 De ock ättfadren sin däri än släktas på
 Alt de med länger hæl och stora swantsar gå;

I wår tid, så wi upp mång' nya titlar hitte,
 De Swantsar kallas på Ambassadeurers suite;
 I Solke-rätten de ha också ställe nått (a)
 Och som Besandren sjelf all frid och frihet fått.

8. Fa-

(a) Solke-rätten, *jus gentium*, som långt efter denne tiden
 låter wara opkommit; efter så dinnunga tiden woro til.

8. Fablen:

Coraxes förvandling och beslut på förra boken.

Eft skedde: Man än ser bland as och
 döda Kroppar
 Med frögd och glädje-stri hur swarta
 Corax hoppar;
 Ei wetande hwad nyh för dom war
 fälter, som
 Inhölt til mänska at han ock skull bytas om.

Nyh sägs en korp af as afhacka kött och swälja/
 Nu fick man se en man, som månde sig utwälja
 At uti Sterbhus och arskisten brukad bli;
 Blef wid det Ämbet som han war upammad i.

Hans ätt sin Stamfar följt och öswat des bedrifter
 Har luppit efter lik i Sterbhus och wid Skisters;
 Har städse låtit se en stor tjenstfärdighet,
 För wis pro Cento, och hwad mer den winna wet.

Här spörjas billigt må hwad sådant kunde wälla,
 Hwi Gudat det för straff och lidande mån hålla,
 At et ofskäligt djur til människa blef skapt?
 Wid sli förändring ju mer wunnit blef än tap?

Men de wäl säg förut hwad mänskor wille blifwa,
 Den onda hjertats sad, som skull dem der til
 drifwa,

At med mistankar, har, med högmod, mord
och slag
De skulle trampapå naturens helga lag;

Från den de släste djur dock ej så mycket wika,
Ej ens de grymste, som en Tiger, Ulf och slika.
I sådan affikt man sådana domar skref,
Och det sågs om för straff at djuret månska blef.

HANS MÆRESENS METAMORPHOSIS.

Andre Boken.

I. Fablen:

Pans loffsong och fest, samt Karkiniel
ler kräftans förvandling.

Pans store myndighet månd' sålede kriget
sluta,
Man wänte nu igen så gyllne tiden njuta
Man hoppades så se all twedräkts såd och slagd
Qwäsd i sin egen dynt och aldels ödelagd.

Mars och Bellona af *Astræa* öfverwundne, (a)
 Sat, split, oenighet med starka kådior bundne,
 Man hoppades få se en Palm-beprydder fred;
 Opresa dygdens tron, rättwisan regna ned.

Då blef fridskiftaren til ewigt äreminne
 En wisa diktader af Skogens Poetinna, (b)
 Som för sin prydlighet af alla prisad blef;
 Fast det ombömet dock ej göten underskref.

Men ho i Skaldkonst kan hwar til nöjes sjunga ?
 Sjelf *Phabus* är et mål för *Momi* fräkle-tunga. (c)
 Wär *Nättergale*-song af *Damon* grafwen står
 I hwiter marmor och ur denna tonen går.

* * * * *

Så halp Skogsgudens flit och id
 Öf at få återwinna
 Anfödde werldens gyllne tid,
 Då första Solen rinna
 Man fram ur hafwets boning såg,
 På jorden strålar kasta,
 Den spåda månans wagn og
 Hel willigt efter-hastar,
 Då morgon-rodnan förste gång
 Mänd' saffran-dören röra,
 Och man en nyer foglesong
 I lundarna sig höra;

E 2

Då

- (a) *Mars*, *Frigs* guden / grym / obarmhertig; *Bellona* war
 hans Syster / häften wärre.
 - - cum sanguineo sequitur *Bellona* flagello.
 (b) *Nättergalen*.
 (c) *Phabus*, *Deus sapientis*, *Carminis repertor*. *Momi* *De-*
us reprehensor.

Då hafwet först omsannad' land
 Med ålskogs armar kryste,
 Och djupa afgrunds hroita sand
 Med wåta läppar kyste.
 Då först af Skvens wairu-sång
 Fruktbara droppar flöte,
 Och af den gröna jungfru-ång (d)
 Först lilior utbröte;
 Bland Ulfrar bette lamb och tid!
 Ej fisk för kroken skydde;
 Och sköfwaren bröt ej hjortens frid,
 Ell' sparf för höken skydde
 Då man här små-fisk trygger låg
 Wid rof-fisks mun fick skåda;
 Kort: då man blod ej rinna såg
 Föutan utaf wåda;
 Slik gyllen tid förnyad är;
 Wi Derför' kransar nåtta
 Af Hyacinth och Lilier
 Skogsguden sku påsätta; (e)
 Wi sku omringa Förstans thron
 Och enligt redo göra
 Med frögdefull Harmonisk ton
 Hans loffsong at utföra.

En himmel! hur är dock ej wårde på werlden
 bygga!
 Man kan wed ingen ting med säkerhet sig trygga,
 All denna glädjen och des herlighet bles kort,
 Swan som en slog-eld och i språktigt Torrskett
 bort.

(d) Som ännu intet blifwit slagen; äfwen som terra virgo.
 (e) Thure colent arce fertisqve recentibus halant.
 Det war och wanligt at kröna gudarna in effigie, när de
 gjort wäl.

De dygder som wor' i Sölf-äldren qwara blesne,
 Nu måste sträcka bort och bli ur skogen dresne;
 De starke brukte wäld, de swage sökte wärn;
 Så denne äldren har bekommit namn af järn. (f)

Et Lejon/ Tiger nu blott tänkte på at röfwa;
 En Sök at tyranni mot mindre foglar öfwa;
 Den horn-bekrönte hjort för Skofwar'n göm-
 de sig/
 Och språklott Ormen med sin slägtning förde krig-

De swåde Fogle-barn, de fjäder-foster pigga
 I egna nästen ej för Ugglan säkre ligga;
 En hare söker flykt där han sig gömma kan,
 Ser nattens swarte säck liksom sitt frälse an.

Den yllne fåra-hjord i skogar, hed och lundar
 Då med convoyer gick af järnbeslagne hundar;
 Den ädle hästen då sin fot til Sko'ns förswar
 Med järne-solad sko och sön bewäpnat har.

En råf då sökte at med honings-löften söta
 Och falska ord en gås i dödens snaror stöta;
 Kort: odygden bröt in liksom en strider flod;
 Bestänkt det ena djur sågs med det andras blod.

Säg mig o *Musa*, säg hwad sådant kunde wälla,
 Ho främmand' synder ner i skogen mände sälla
 Som i Sölf-äldren sig wäl wisade ibland,
 Men öfwer swämmade nu *Daphnes* hela land.

(f) - - - de duro est ultima ferro
 Procinus erupit venæ peioris in ævum
 omne nefas; fugere pudor, verumq; fidesque
 in quorum subiere locum fraudesq; dolique &c

När tråtan bilagd war, så trodde allihopa
 Det war en ewig fred; sielf Pan ock låt utropa
 En stor och helig fåst, som i den månad Zar
 Sil denne gyllne freds erhindring årnad war:

Så, bråk och flygand' djur til Allos lund han stämde,
 På den som borta blef han straffet ock utnämnde;
 Slik lysning sändes ut i drakens månad Ter,
 Som sjerde månaden i Tiger-året år. (g)

Då fiskar/ foglar, djur och hwad sig kunde röra
 Man såg med iswer sig til resan färdigt göra;
 Bråk, fogel, fyrfot djur wid lunden Allos stod
 Hwar fisk ock stack sig opp wid stranden af des flod.

Men träfran ensam ej slikt bod för fullt erkände
 Hon sig betänkte och på wägen baklängs rände;
 Den store Pan et slikt förakt til hjertat gick;
 Karkinus straxt til straff en annan skapning fick.

Han syntes på tu ben i ögnablecket trippa
 Wid warn wämjas och upklatra på en klippa;
 Som för i lusten gift han nu fant låbedom;
 Sig snodde, wältrade på alla kanter om.

Och mänd' förgäfwes wäg til fasta landet söka;
 Men åntlig warse blef en herde i en öka,
 At den med ymsom flor han wintlar måst han kan,
 Men med förundran stor förbytte bägge fan

Sil

(g) Det har varit fordom brukeligt at år, månader och
 weckor fått sina besynnerliga och serstilla namn; äfwen
 som ännu många österländske folkslag utmärka åren såles
 des / at de gifwa dem namn af djur. som crokobil-året/
 hun e. året oc. På samma fot märker man at ock flogen
 almanach varit inrättad.

Til Saxar två; kort der för kräfte floden Stråddar^{dar}

Den herden i sin båt för en skepsbruten räddar.

Ey han i skapning just en mänska liker war

Blott at en ojämn hud och knotttrigt skin han har;

Uf kräfte-formen det sägs endast lemnat wara,

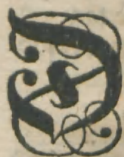
Som än i våra dar bland ärten finnes qwara;

En från den andra ej wanfläktas deruti;

Slik kräfte-hud har namn af Stråddar. *livvie.*

2. Eablen:

Gudinnan Thetis wrede, samt Äsnans
brott och förwandling.

Ä sådan händelse Fru Thetis kom för öra (h)

Hon sade: wil och Pan här regemente föra?

Nej ingalunda; jag Skogs-guden
wisa wil,

At endast skog och ång, ej haf bör honom til.

Han öfwer foglar må och djur tyrannifera,

Men öfwer minsta flod han ej har at regera.

Rådplågning blef derpå med sjö-seuar anstald,

Då af Cymothoe en gerning blef förtald, (i)

(h) Thetis hafwets Drottning/ Nerei dotter:

Deas marinas inter haud ingloriam

Thetim vocarunt Nerei me filiam.

(i) Cymothoe och Neseæ äro de riktbaraste ibland hafs nym-
pherne Nereides kallade.

Som mer uphifsade och olja war på låga;
 Et tråd, sad' hon har nyß förmåtit welat wåga
 Mot en ofskoldig fisk, at öfwa wäldsam magt,
 Et marswin, som är hos Neptunum sjelf i aft. (k)

Der slift ej hämnas det, et stort förakt förwäller,
 Historien är san, och således sig förhåller:
 Et lustigt marswin, som inwed sjö-brådden gick
 Fick lust at höra på en närtergals music;

Sitt låta hufwud stack i wådret; men hward hånde?
 Fiendtligt sig med hugg och stic mot *Delphis* wände (l)
 En wåpnad törn-buske, som wid sjöstranden stod;
 Och jag såg *Delphis* sjelf helt swimma uti blod.

Då steg *Nesæ* op och sade: Systrar ljuswa,
 För lustens fjäder-få ån mer må wi öf gruswa;
 Wid *Daphnes* östra kant nyß en fisk-månse låg,
 Hvars nåbb af fiske-blod jag purpur-språngder såg.

Ut sina ungar nyß en säger, jag fått weta,
 Tracterat med en rått af karpe tungor feta;
 Si här et fiska-ben som *Nymphen* *Ibeja* fant (m)
 I morgonrodnans sten wid hafswets östra kant.

Ut månsen hwar dag rofur hafswet tar man säger,
 Och at patenter han och fribrefdery eger
 Ut öfwa kaperi i flod, i sjö och å,
 Och *Pan* för slif octroy tul-afgift månde få.

Det

k) Öfwer-guden öfwer hafwet *Neptunus*; på Swenska necker-
 l) *Delphin*, hafs- eller marswin.
 (m) Thoë råtnas af *HOMERO* bland *Nereides*, som eljes råf-
 nas til 50 op af *HESIODO*.

Det talet tunder war at elden mer uptända;
 Fru *Thetis* sade: Jag wil all min tanka wända
 Til rest håra och hämnd; jag skall blönd djuren
 Denighet och mord, hat afwund, wrede, nit,

Med skadeliga fel och laster sler införa,
 Och dem med människor i onsko lifa göra.
 Jag Fru *Pandora* på min sida bringa wil (n)
 Och söka at förmå mig hannes hjelp dertil;

Lifsom mot människor hon fordom slikt har öswat
 Och alla dygder dem på en gång har beröswat.
 Ej annat medel är, at straffa wäld, förhand;
 Naturen fiskar nog at föra frig på land.

En djur; slägt detta skall på egit slägte hämma,
 En fogel skall en ar ej bus; och hemfred lämna,
 Af *Daphnes* helga skog skall blifwa snart en stat
 Hwaruti härskar mord, hämndgirighet och
 hat.

Jag lider ensam ej, men också *Jovis* broder; (o)
 Jag swär wed *helswete* och wed *des swaslas*
 floder

Wed *stygis* böljor med en oförändrad ed, (p)
 Alt jag ej hwilar förn jag brutit *skogens* fred.

E s

E i

(n) *Pandora* Simulachrum eller mimus omnium Deorum / af
vulcano gjord och sänd at bedraga människorna; hon bil-
 ras hafwa hast en ask, hwari alla olyckor waris gömde.

(o) *Neptunus*.

(p) Gudarnas wantiga ed war at swärja wid *helswete*
 per *stygias* aqvas.

Ej morgon:rodnan säg, ej afton:stjernan klara (q)
 Fru *Thetis* hwila, fast hon trötter mände wara;
 Fast hon had' wandrat kring *ægypten*, *grefeland*,
 Den öde *Lybion*, *arabiens* heta sand /

Den hwhita *Donau*, den pila: flugand *Tigris*,
 Den stolta *Euphrates* och rör: besatte *Nigris*, (r)
 De falla polar, där den swarta natten är,
 Dem dagens hwhita sten törs aldrig komma när.

De swarta morers land det ewig sommar bränner,
 Där skuggan ända ned åt jordens djupa ränner; (s)
 Wed Solens upgång nu, nu nedergången wed,
 Där hon sig hwhinande i hafwet doppar ned (t)

Med hagel:dröppand' sw ett hafs:drotningen mån
 streta
 Och med bekymmer Fru *Pandora* at upleta.
 Omfider, grepen af en häftig matthet an,
 Hon sig at söka ro och hwila nödgad fan.

Då et lång:örigt djur, som skrytesfullt på glänia
 Sig ned från *Pegaso* på wenstra sidan stamma; (u)
 Som war Stamsfadren wäl til kroppen ej så lit,
 Dock honom öfwergeick i röst och i musik;

Fast

- (q) Elf dessa floderna ligger *Donau* i Europa, *Tigris* och *Euphrates* i Asien, *Nigris* i Africa.
 (r) *Illam non rutilus veniens aurora capillis*
Cesfante vidit, non Hesperus.
 (s) *Umbras nunquam flectente syene*
 ty det folk som bo under linjen / efter de hastwa solen gerad öf-
 wer hufwudet / se skuggan gerad eller lodrätt under sig.
 (t) *Præcipitem Oceani rubro lavit æquore currum.*
 (u) Detta slags djur onos, fins intet i vårt land / fastän det
 afwen har Swenskt namn och heter *äfna*.

Fast store kännare förmåtit ofta sade,
 At, fast i ljud och röst honej sin maka hade,
 Hon dock war obehwäm til zirlig symphonie,
 Spotsfulle göten föll ock samma mening bi.

Det musikasske djur at Fruens sömn afbryta,
 Wid hwar en ögnablund begynnre håstigt ryta;
 Fru *Thetis* ögnelock tre gånger slutne blef,
 Tre gånger apespel med hånne djuret bref.

Då Son förtörnad blef och med utsträkte händer
 Och djupa suckar sig mot *Jouis* himmel wänder, (v)
 Tillståd, o himmel, ej, hon skref, at *Onos* så
 Skall hafwets drottning fritt och djerft bespotta få.

Hwad skedde: *Thetis* suck straxt himmelen bönhörde
 Och djurets lekamen med hämdens finger rörde:
 Den ludne hud bli skår; man ansigt ser och kin,
 De långa öron och affortas, krypa in;

Des kropp i annan form aldeles ändrad blifwer
 Til två-bent djur, som sig åt lands-bygdens
 begifwer;
 Af förra skapnan, ej fins minsta tekn mer;
 Man en lands-klockare i djurets ställe ser.

På Stamfarn släktas än afkomman wåra dagar,
 At den har samma ljud och dæri sig behagar;
 Den skilnad finnes blott, fast rösten samma är,
 At denne konstlar mer och trömulanter skår.

3 Fab-

(v) Hos Poëterne är wanligt / at den som ej har någon sär-
 deles bekantskap med någon Gud i synnerhet / europar him-
 meln i gemen.

3. Fablen:

Thetis låter odygder regna; Ophis o-
 naturliga kärlek, förmåtna företagan-
 de med Hieracis tilhjelp och fall;
 ictys död och förvandling.

Sär händen så war släkt, hon sömnens
gud anmodar
 Om liten hvilö : blund; straxt dödens
swarte Broder (w)
 Den ort i dröm och syn asmalade, hwar med
 Uti sin ålderdom Pandora satt sig ned;

Hon mått af ålder sökt i öknen retirade
 At lemna jorden och en hjertlig längtan hade,
 Hon grå och skrynflor snart i slåletoget låg,
 Men blef försträcker tå hon hafwets drottning
 såg.

Sågmig, siäll: klädde djurs och hafwets härskarins,
 Hwad wäller, sade hon, at man skall hånne finna
 Midt uti Lydien? är Jovis broder wred?
 Ell' har nån upwåkt trög och rubbat hafwets fred?

Hör, swart' hon, du, som af *Puleans* skavad blifwit,
 Pandora, hwilkom hwar sin egen gåfwa gifwit

25

(w) Somnus war och en gud i gamla dagar:
 Frater duræ langvidæ mortis.
 - - consanguineus leti sopor

Uf alla gudar, som, af himlen undfat har
 Olyckans dosor och eländets lyfte far;

Dig *Thetis* bjuder, at du asken öpnar åter,
 De olyckslyten ner på djuren regna låter
 Som i din ungdom du bland människor har inbrakt;
 Låt nu mot djuren se den samma konst och magt

Pandora *Theti* straxt en mindre ask hand-bringar;
 Hvarmed *Hafs*-drottningen sig opp i luften svingar;

Den öppnade då *Zon* kom öfver *Daphnes* skog,
 Då man såg regna ner okända laster nog,

Som: lust til rof och blod, samt swel och list at öfwa;
 Ut quälja dygden, namn och åra at beröfwa, (x)
 Ut göra sorg och harm, med krig förstöra land;
 Mångt onaturligt fel, och sålsam kärleks-brand;

Men andra lyten fler, och lasters grofwa
 Förja;

Så at från samma tid *JARVA* *ÄLDRETT* måne
 de börja:

Som förra asken dock ansenligt större war,
 Ej djuret fult så ondt som människan blifwit har;

Min föresats ej är all onska at beskriwa,
 Blott wid förwandlingar min musa årnar blifwa,

Om

(x) Vivitur ex rapto, non hospes ab hospite tutus,
 Non solet a genero; fratrum quoque gratia rara est,
 Imminet exirio vir conjugis illa mariti
 Victa jacet pietas, & virgo exae madentes
 Ultima caelestium terga astra reliquit.

Om salsam ålskog blott at sjunga är min del
Och deraf flytande ynksamma sorge & spel.

***   ***   ***

Slit ålskog tändes opp, som wi af sagan høre,
O ädla *Ophis* först; en orm, den man hölt före
Från stora *Python* i vår linie stamma ner,
Hvaran i skalde-sång man det berättas ser, (y)

At jordens fettma och des kraft har honom dannat,
Och at med tapperhet han sig har wågen banat
Eil stort och präktigt namn, tils han utrotad blef
Af *Latons* planta, som för låkdoms gud sig
skref. (z)

Af släkten *Ophis* sig så stor och stolter gjorde,
At intet kryppand' djur i skogen wåga torde
At söka åkten skap ell' göra nån amour
Eil *Pythons* ärctling och et så wålbördigt djur.

Slitt bögmöd straffat blir och listwet ynkligt ändas.
På *Ophis* mot natur'n af kärlek mån uptändas
Eil *Näktergalen*; Han på en cypress-gren siff
Den täcka foglen se och höra des musik.

En hästig ålskog strart han fan sitt hjerta bränna
Han kunde ögonen från tråets gren ej wänna
Hwar

-
- (y) *Python* war rått stor: - - Maxime *Python*,
- - - *populisq; novis incognite serpens*
Terror eras: tantum spatii de monte tenebas.
här följer eljes en parodie öfwer *Phaëton*.
- (z) *APOLLO* war *JOVIS* och *LATONÆ* Son; *ÆSCULAPII*
låkdoms gudens fader; *Cœruleus tali stratus apolline Python.*
item: *Hunc Deus arcitenens* - - -
Perdidit, effuso per vulnera nigra veneno.

Hvar på *Aëdon* (a) med en spe-full mine stog,
 At *Ophis* klagan och hans djupa suckar log

Han dock beständig war, ej wille slift förtröta,
 I sådan klagesång dock månd' til slut utbryta:

* * * * *

Du tåcka, ljuswa *Aëdon*
 Wär stogs Zirat och smycke,
 Et foster utaf *Helicon*, (b)
 Naturens mästestycke,
 Som under tyfsta nattens ro,
 När all ting sofwer, spelar
 Och som en söt och mild oro
 Med konstigt drill utdelar.
 Lycksalig du cypresse blir
 Och dina qwistlar rena
 Hwaröfwer man utguten ser
 En dagg af *Hypocrene*. (c)
 Du faller tår, cypress och tröst
 I sorgen intet finner,
 Som hörer dag och natt en röst
 Misunnad af gudinnor!
 Hwad må då icke *Ophis*, som
 Den ljuswe fogel wäjer,
 Eilwänder rygg och dödsens dont
 Derjemte straxt affsäjer?

Fast

- (a) Näktergalen; - - qva vernæ nobile carmen
 Ramo cantat tristis aëdon
- (b) Näktergalen kallas *Helicon*s foster för sin förträffeliga
 musiks skull.
- (c) Daggen af *Hypocrene*, kallad här näktergalens song / efter
*Hypocrene*s är wisshet; och i sannerhet wets; källan.

Kast ädön en blick hit ner
 Och låt din nåd ej dröja;
 Se på min uselhet, jag ber,
 Som järn och stål kan böja.
 Sörgör ej på tyranniskt sätt
 Et ädelt djur, som rinner
 Af Python op, och för sin äts
 I skogen prisen vinner.
 Kan succ' dock intet här förmå
 En nåde-blick at vinna?
 Skall Pythons planta undergå
 Ej tröst i döden finna.
 Et stål och marmor-gärdat bröst
 Et diamante-hjerta
 Bewets af sådan klagd-röst
 Sörsmälts i sorg och smärta.
 Om således du framhirdar mer
 Et annat steg jag stiger (d)
 I Naktregal jag skulstar ser
 En Björn, Hyrcanisk Tiger;
 Et hjerta hårdt som stålbat brö,
 Så tort som döda benen;
 Et blod så kallt som nordens snö
 Och hårda marmorstenen;
 Så fallt, som böljan tängst frå strand,
 Så flygtig, som en skugga;
 Dig rro, är bygga uppå sand
 Och uti vådret hugga;

(d) Se CYCLOPIS flagan emot GALATEA, Ovid. Met. lib.
 3: fab: som här parodieras:
 sevir indomitis eadem galatea juvencis
 durior annola qvercu, fallacior undis
 .lencior & salicis virgis & vitibus albis &c.

Så skugg som bara, rå och hind
 Förföljd af jagte, hunden,
 Bedrägelig som wår' och wind
 Som snömos uti munden.
 Så hwas som törnebusken sielf,
 Som wrensker håst högmödig,
 Så wäldsam som en frider elf,
 Som otamt föl sielf-rådig;
 Föräderiff som Galatè
 Som kan-ät suckar smila,
 Kan fräck och oansåktad se
 En til förtrifflan ila.

Wif blagan natt och dag förliebte ophis förde,
 Dock utaf *aëdon* blott denna trösten hörde:
 Wif bort från träets rot, hwad billar du dig in,
 Et högmöds raseri förwillat har ditt sinn;

Hwad Törnebusken har med lilian at göra?
 Mån rosen-läppen wil wid Näsle-läppen röra?
 En näktergale-nåbb med hwasand' orme-mund
 At sammanknyta har naturen ingen grund.

Betänk dig at du är hemsödder träl på jorden
 Den alkraringaste bland skogens foster worden;
 Förs du om kärlek wäl anmoda *aëdon*
 Som skogens smycke är? tänk man på *Phaëton*.

Som låt sig til sitt fall af sålsam högfärd drifwa; (e)
 En dylik fabel lär om ophis hörder blifwa;

§

Du

(e) Ovid. met. Lib. 1. Fab. 12. & lib. 2. fab. 1.

- - Phaëton, & concipit æthera mente.

Du til århöje dia bland djur och foglar gör,
 I det du dig en son af *Python* kalla tör. (f)

Slit *Ophis* hjerta qwål; han sorg och blygsel kende;
 Den ljusa dag för lät, mot swarta skjul sig wände;
 I hålan tänckte blott på död och egit mord;
 Men dock upmuntrad blef at leswa af de ord,

Alf det som *Aëdon* sist honom förebrädde,
 Lifsom han råkna börd från *Python* ej förmodde;
 Slit hån förwiser mig til skuggars boning hån,
 Han sade, kallat mig til huset ock igen.

Det som mig råder dö, mig råder ock at leswa,
 Jag af *Apolline* et witnessbörd wil kråfwa,
 Alf *Pythio* jag mig bewis förskaffa skall
 Alt stoppa munnen på en fräcker *Traktergal*,

Til *Hierax* en höf han ty månd' tilfngt taga,
 Sin sorg och själa: ångst för honom högt beflaga;
 Hör, sad' han, du, den man i 'ufren har erkent
 För foglarnas *Monarch*, som förer regiment

Med oinsträncker magt i det chrystalle- rife, (g)
 Som bland hwad sjäder sätt och wingar ej har lifte
 Otaligt penne- folk naturen underlagt
 Ditt Herradöme, och har gett dig enwälds- magt

Besyn

- (f) Här synes at *aëdon* icke varit serdeles hemma i genealogien; eller ock så malitieux som *Epaphus*.
 (g) Med detta *ophis* mener at insinuera sig hos *Hierax* som ma de store titlar och flötterande ordalag öfwerens som i wår tid brukas, och synas uti *Dedicationer* wara minst belige.

Besynlig öfwer smätt, som sparswar, höns och
änder;

Här *Pythons* alster sig nedslagen til dig wänder
Begår din hjelp och tjenst; mig genom himlens
dör;

Och lustens rike fram och til *apollo* för.

Här öfwer *Hierax* sig undrar, ler och smilar
Och svarar: *Ophis*, til din undergång du ilat
Ditt upsåt därligt och emot naturen är,
Du tänker dig för högt, för stora ting begår:

Kan du wäl oförskräkt til himmels tårnen sträcka (h)
Din syn, de der och plå mig hjelfwan tidt förskräcka?
Mån du dig understår det lejon komma när,
Hwars öpne strupe sträck för *Jovis* fogel är? (i)

Den grymma kräftan som ut knotttrig' armar
sträcker;

Samt oxens hwassa horn ej mindre dig förskräcker;
Den glöddand' *Scorpion* och bockens grymma låt
Br hjertat presar sucl och ur din ögon gråt.

De omkring löpande och stjerne-prydda himlar (k)
Förwirra sinnen din; ditt swaga hufwud swimlar
När som du nalkas til en himlens ar och *Pol*; (l)
Din syn förbrännes af en klar och skinand' sol,

F 2

Som

(h) Per insidias iter est formasque ferarum.

(i) *Jovis* fogel är örnen.

(k) - - - poterisne rotatis
obvius ire polis ne te citus auferat axis?

(l) - - assidua rapitur vertigine cælum
fideraq; alta trahit, celeriq; volumine torquet.

Som från sig strålar eld på alla sidor swingar;
 Blif man i hålan din; naturen ormar tvingar
 Som måst bland alla djur wid jorden hålla sig;
 Stat frå ditt uppsät, för ej mot naturen frig.

Sitt grundeliga tal mänd' höken såleds anda;
 Ju större faran war, ju mer den dock uptanda
 Sågs lust och mod; wår orm sig intet derom bryr;
 Han swarte: *Hierax*, jag ingen fara fryr,

Fast tusen himmels tekn tjog gångor för mig
 nämnas,
 Det mig ej sträcker af; min hån och spor skall hånas;
 Ej himlens ar, ej pol, ej eld, ej haf och sjö
 Förfärrar *Ophis*, som beredd är til at dö.

Då sade *Hierax*, utsträckand' sina wingar,
 Wålan; se til du fast dig om mitt huswud swingar;
 Din ögon öppna ej, för all ting rår jag dig,
 Så länge som du är på en så farlig stig.

En slivrig kropp han om en dunig höl; hals böjer;
 Och *Hierax* med magt den tjocka dimban plöjer;
 Men, när för skyarna man himla-lusten fick,
 Då som et stjerner-skott och ljungeld farten gick.

Wår *Ophis* länge nog frimodigt mände blunda;
 Men, då man mer och mer stack ut från jordens
 runda

Ö Solens landskap til de heta gränser kom
 Då wänd' han båswarden sin hog til jorden om.

Han *Hieracis* bod ännu dock noga fölgde,
 Hölte ögonen igen och wäl sitt huswud hölgde;
 Men

Men då man flög förbi den brefand' böckens trakt
 Bröt *Ophis* ut i succ' och miste mod och magt.

I eldens landskap han sig warma kende tryta
 Af skräck, tå *Lejonet* han hörde grusligt ryta;
 Ja *Skorpionens* stanc' all sansning slätt betog;
 Han glömde då sig sjelf mot himlen ögon slog:

Han ser det stygga djur/ som swarta gifter swettas,
 Han qwäljes af des stank och af des eld uphettas; (m)
 Och ropar: ack at jag på jorden wor igen!
 Och wände ögonen til andra sidan hän,

Där *Skytten* han sig såg med spänder boga mota,
 Som dödens sändebud med undergång at hota;
 Förmaning då och tröstej galt hos *Ophis* mer,
 Men, han föll hufwud'yr igenom lusten ner,

I floden *Potamus* och nôt den samma skåpna
 Som fordom *Phaëton*, den ock sig wille wåpna
 Emot naturen, och de gränsof åfswergå
 Som dödelige ej i werlden nalkas få. (n)

Straxt flodens fiskar hän til *Pythons* planta hasta,
 Den döda kroppen med åtgirighet antasta;
 Bland hwilka *Ichys*, som uti hånndgirighet (o)
 De andra åfswergick, i stycker *Ophis* slet.

F 3

Men

(m) - - ut nigri madidum sudore veneni
 vulnera curvata minitantem cuspide vidit.

(n) Sors tua mortalis; non est mortale quod optas.

(o) *Ichys* bemärker en fisk; skulle Kristwas *Ichthys*; men det
 må respondenten swara före.

Men denna måltid ock för honom blef den sista;
 Hans buk utspändes straxt och wille sönderbrista;
 Det gröna orme-gift sig spridde öfwer alt
 Hans kropp blåfläck ot blef; han död til botnen fallt.

Då den olyckan kom hafs-drottningen för öra
 Hon sade: *ictys* jag til människa wil göra;
 Land-djuret skall dock ej fullkommen glädje få;
 En lefwand' mänska straxt ur watnet sägs upstå,

Som lagar sig til lands och inåt skaden sifer;
 Hans ått ock är ännu i all ting mänskor lifer,
 Allenast den som fisk ej mål i munnen har;
 När disputeras skall man *respondenter* tar

På höga Skolar af den fiske-slågten fåra;
 Som också råknar sig det skället för en åra;
 För resten tungans bruk ej nödigt wara må,
 Eh de blott för zirat bakom en bokstol stå.

4. Fablen:

Om den ädla Ophis förwandling.

En stora *ictys* fall i floden hastigt sporbes,
 Hwar rör i watnet skall, hwar fisk ej bli
 da tordes;
 Det ädla orme-lil på klara böljan flöt;
 Sils en af *Najades* det til åstranden stöt, (P)

Där

(P) *NAJADES* kallades flodernas *nymphes*.

Där hans fru moder står, samt Jungfru Syster
 söker,
 Hvar sielf behöfwer tröst, hvar ann' dock trösta
 söker;
 De lyftan sen med grät på hwhita stranden opp;
 Med heder jordade hans half-opättna kropp,

God' winden mången sucl till läkdoms-guden föra,
 At Hieracis straff de måtte snart få höra.
 Til en erhindring af det stora fall och mord
 En wacker graf-strift op blef satt i dessa ord:

SED PTHONS ättlings stoft får denna greiften präla;
 Et ädelt hjerta må en liten dårskap tåla.
 Tänk wandrings-man när du åt OPHIS gerning ler,
 Du i hans dårskap dock et ädelt hjerta ser. (9)

Man än arbetade på Ophis graf at zira,
 Då man en människa ur mulden såg framspira,
 Hwars höggra hand med fort och spade wäpnad
 war,
 En möglot jordeboll hani den wenstra bar.

En stor och talrik ätt af denna stammen sinter
 Hos hwilken icke en af Ophis dygder tryter;
 Men i den delen måst den lifnar Pyehons son,
 At den om gammal börd och ahnor måst är män;

Stamsfadrens dygd och art ocl det af ätten fräfwet;
 At den i jordens mull och åkrar städse gräfwet;

(9) Corpora dant tumulo, signant quoq; carmine saxum;
 Hic situs est Phæton currus auriga paterni,
 Quem si non tenuit, magnis tamen exeidit ausis,

Så utaf Pythons säd et skänd härstammat bar,
Som pryddde jorden måst och landets ferna war.

5. Fablen:

Om Hieracis, eller Hökens straff och
förvandling.

D En fäcka ormens fall *Apollinem* upäggar,
Han Hwaffer mördar: pil på krumma
bogan lägger;
En hjerte-stöt deraf strart höken teña får
Til marken dimpar, och i såret pilen står;

Men *Pan* strart honom i en annan form omstöper
Så för en hök en man i *Daphnes* skog omlöper;
Den hwassa skåktan, som än diupt i bröstet stod
Til en hirsch-fånge blef; den linie utaf blod

Som utaf såret flöt, til rödt gehång broderad (r)
Med små sölf-plåtar på; af hufwud: dun formerad
En möka blef den han gaf namn utaf cachet;
Han dock sin förra själ behölt; ty all hans ått

¶ Skog och lundar plå sin mästa tid omswäfwä;
På höle: wis och art för öfrigt äfwen lefwä;
Ty som en hök är skräck för mindre fjäderfä,
Så bonden skyr som pest skogwakt: och Jägare.

6. Fab-

(r) Sådant liverie är som'igesiådes brukeligit; men huru det
ta slags folk annorstådes, kläder sig har auctor inset be

6. Fablen.

Huru Näktergalen omkommer och förvandlas.

Näktergalen nu war källan til alt detta
 Hos djuren honom i wanrykte mände
 sätta,
 En daglig smålek så til hjertat honom gic
 Ut lifwet ändtes; men han annan klapning fick:

Ufliten Fogel har en sålsam wert utspirat,
 Hvars ått-gren Skåde-spel med song och dans här
 zirat;

Et qwinno-belät som ej Fru ej Jungfru är,
 Men ibland qwinnor gör en liten claf i sär.

Deß afföde har namn utaf *operatricer* (s)
 Och samma dygder som *Stammodren* sjelfwer
 wiser;

Ta, uti mycket ock wäl hånne öfwergår;
 Årstider wisa blott en näktergal man får

Ut *Venus*-lusten och *musikens* nöje pröfwa;
 Men dese städse sig i bägge stycken öfwa,
 Från en til annan war, från höst til annan höst,
 Å hela året all slagsälskare til tröst.

§ 5

7 Fab-

---

bagat underrätta oss om, så at wi inte wete om de äro gule eller gröne.

(*) Så kallas de som agera på comedier och opera &c.

7. Fablen:

Om Buses och Boëidions kärlek och de
lyckeliga öde; samt Solblom-
mans förvandling.

Sin hörde annat ej i skogen än elände;
En straxt derefter ock en ann' olycka
hände,
Som war en werkan af Pandors o-
lycks-kar,
Och Tiger-hjertan til medömkan lockat har.

Swå ädla herdar i et hus tilhoppa bodde
Som älskade hwaran och högst hwar annan trodde;
Den ene *Damon* het, den andre *Tityrus*, (t)
De sjelfwe, hustrur, barn bebodde samma hus.

På sköna orar de wäl bägge wore rife,
Men bland dem serdels två ej hade någon life,
Hwardera annat få i tekning och i skick,
Som Solen uti glans Planeter, öfswergick.

Bus het den ena och *Boëidion* het annan; (u)
En snö-hwit teknad war med purpur-plätt i
pannan;
Den andra af naturen war färgad himmels blå
Med hwita fläckar sprängd, som stjernor här-
ligt stå.

Wå

(t) Detta är wäl en annan *Tityrus* än den som höga Nive om-
full; detta är eljes Parodie öfwer *Pyramus* och *Thisbe*.

(u) *Bus* och *Boëidion* öre och fo / Stut och qwiga.

På himlens firmament. Så danne wore bågge;
 Men til naturen dock man söfte konsten lägga;
 Nu öfwerströf man horn med konstig purpur
 glans,

Nu man af rosor och af liljor slätte krans,
 Som man wid horn och hals låt til en prydnung
 fästa;

Med all den herlighet dock fattades det bästa,
 En herdarna dem ej bland få't tillåtit ha
 Med menlös lust och lek at nån förfriskning ta;

Så fågring dem betog all frihet här i lifwet;
 Dock hab' en stilje-wägga dem mellan bygder blifwit
 Hvars springor gjorde wäg för de förliebte ord,
 Som stiftat älskog och befrämjat bågges mord.

De öfwerlade med hwarannan om at rymma,
 Och i en mergonstund at fly ur fångslet grymma;
 En dal i lunden blef utnämnd til mötes-ort,
 At hösta fruktan af den kärlek som de gjort. (v)

Då, förrn man stiga såg den gylne morgonröda, (w)
 Förrn Solen torkat den daggwåra jordens gröda,
 Då all ting stilla war, ej hördes knäpp ell' kny,
 Allenast luften sqwall af ugglans sorge-gny.

Si då Boëidion på flykten sig arbetar,
 Med aktsam möda wäg til olyckan upletar,
 Och

(v) Med utländska moder ha wi och fått utländska ordalag;
 hwilkendera gjort *amour* til den andra kan man intet weta;
 Kanste bågge reciproce.

(w) Non dum nocturnos aurora removerat ignes
 solq; pruinosas radiis siccaverat herbas.

Och då båd' får och få ån soser sött och wäl
Han påfar tiden och sig ut af fångslet stjal;

Til dalen kom der man en swaler bäck såg rinna,
Och, wäntande på *Bus*, blef warse en löfwinna, (x)
Som fram ur skogen sprang, och fnyste utan hof,
Och bar i blodig mun qwarleswor af et rof.

O denna ålder war det mode til at röfwa,
At mörda, slå ihjäl och alla laster öfwa;
Det rof Löfwinnan bar war hufwud af en ko,
Som slagen, mördad war mot löften ed och tro.

Hon wid et cederträ då rofwet från sig kastar,
Och brinnande af torst til samma bäcken hastar;
Hon bortgick när hon fått för torst och heta bot,
Men glömde hufwudet wid samma cederröt.

Bæidion war rådb; förstäck sig i en kula,
Och sig beslöt däri på någon stund at skjula,
Eils djuret horto war och faran öfwer dref,
Men til et sorge:spel det skjulet orsak blef.

Ur Österns purpur-dör då werldens ljus fram
glimrar,
Dock med silf-sköldat bröst, och ej som wanligt
skimrar;

Hon dunkel är och grå, går sen och twifosam, (y)
Sik en som hemåt ser och rådder stiger fram.

Hon

(x) - - - Venit ecce recenti

Cæde leæna boum Spumantes oblita rictus
Depositara sitim vicini fontis in unda.

(y) Segnior oceano quam lex æterna vocatur

Hon stod, som wid förmörkelse / på horizonten
stilla, (z)

Så nattens facklor tyktes ej för Solen wika willa,
 Och hela himlens hwalf tillfånna wille ge,
 At uti *Daphnes* skog et ofall skulle ske. (a)

I sådan sorge drägt war solen alt uprunnen,
 Och *Bus* än stilla låg med sömnens länker bunnen;
 I falska bilder han där såg sin älskogs bröst.
 Och låg i drömen på sin kåra makas bröst.

Men ofta söter dröm för olycks spådom galler,
 När ofall nalkas, den og wällust föreställer; (b)
 Här wisas kerna, men är bara matke-grus;
Cometen hotande står öfwer brude-hus. (c)

I medlertid då slift i dalen *Kvilas* skedde,
Bus, af et hanerop påminter, sig beredde
 Sin kåra maka at omfamna, men i det,
 Blef i den gola sand han war *Löfwinnans* fiåt;

Hans blod straxt isnar och hans kropp begynner
håfwa;

Han rofwet ser, och mänd' mot himlen ögon håfwa
 Hjert:

*Lueticus Titan nunquam magis æthera contra
 Egit equos - -*

(z) Auctor til denna historien lærer hafwa hållit före at So-
 len står stilla medan hon förmörkas.

(a) En poetisk olycka fördrar nödwändigt slika stora widunder;
 solen bdr ge tillfenna at en ore skall hörta.

(b) - - Per ambages solitas contraria Visis
Vaticinata quies.

(c) - - diri - - arere cometæ.

item; Nulla vidit ætas flagrantem impune cometam &c.

Hjert-suckar öste ut, och sade: denna natt
Har under dödsens dom två säta själar satt; (d)

Jag, som förrådare, bär hwars mans nidning
heta,
Jag kommer sene, som först bort möta, wenta, leta,
I lejon, Tigerdjur, som bo i detta land,
Fort ur Er gryfstor fram; hit med en mordiff tand

Hjel Boëidions förrådare at bita (e)
En grym misådare i stycken sönderflita!
Men, den är ju försagd, (f) som andras hjelp
begär;
Hwad hindrar at jag sjelf min lefnads-trä affår?

Han i förrewislan straxt til bäcken derpå hastar
Och hufwud-stupa sig dit han war djupast kastar;
Så blef wallustens ort förwandlad til en graf!
Där, efter pustar så, han andan sin upgaf.

Bland längtan, fruktan läg Boëidion i trängsel;
Dock äntliq fattar mod; utkryper af sitt fångsel
Med rådda ögon såg sig allestädes om
Och änteligen til det grymma stället kom,

Där hon sin älskare med jämmer warse blifwer,
Som i döds-kampen är och andan sin opgifwer;

Dock

(d) - Una duos nox, inquit, perdet amantes.

(e) - - - Nostrum divellite corpus

Et scelerata fero consumite viscera morlu

O quicunq; sub hac habitatis rupe leones,

(f) sed timidi est optare necem.

Bus har hast en hög Engelsk smak.

Doct först han hånne ser, och suckar i sin nöd:
 Är det en skugga? nej, wist af inbillad död (g)

Jag til förtwiflan och til egit mord är dreswen;
 Jag af wilfarelse min bancman är bleswen;
 O! hwilken händelse; O! et förtwiflat mord;
 Med sista andepust utkrystes dessa ord.

Boëdion då såg sin gldåje; sol nedskrida,
 Men nåplig göt en suck; långt mindre hördes qwida;
 Som en febricitant när yrslen starkast är
 Förutan qwida, qwal och sweda ligga plår.

Hon gjuter ej en suck, tyks knapt en mine förändra;
 Jag ej begriper hwi hon ynkas utaf andra;
 När första stormen såts och hetan swalnat har
 Då märkes swedan först och smärtan stannar
 qwar;

Sjukdomens heta gift då kennes alt i sänder,
 Till läkarn då, som nyss försmåd war, man sig wänder;
 För ögon swäfwä då elände, sorg och nöd,
 Den hwaka lian och en swart och bleker död.

Boëdion, när opp den första stormen hörde,
 Först smärtan kände och mot himlen klagan förde;
 De tårar strömwis med hårda ord til slut
 Mot kärleks; guden så bland suckar bröto ut:

***   ***   ***

Sifka gerningar du öfwar
 Offer, altar doct begår;

Du

(g) Bus har namligen, inbillat sig det Boëdion war död; war

Du Cupido själar rösvar

Ubragd stiftar; som du här

Seke haft försön at stifta

Dubbelt ofall med et skot;

Önskan din til nöjes skifta

Mord i stället ut för godt,

Såta själar två utrota.

Du din boga brukat har

Eil at sára; men at bota

Uldrig du så willig war.

Ar den född af en gudinna

Som odygders samling är? (h)

Nej af giftig' afgrunds qwinna

Du et foster wara lär.

Tigerinna är din amma,

Farie åt dig fadder stod;

Dig opammar har den samma

Ej med mjölk, men Tiger-blod.

Parca, som för alt i tiden

Sätten lag uti Ert råd,

Och med allmagts finger wriden

Lyckans och olyckans tråd.

Lifwet gränsor förefristwen

Dem man ej kan öfswergå,

Och en dödens aning gifwen

När det tid är bulsa på. (i)

När

först i twiswels, mål om det icke war Boeidiens hamn;
men blef sedan/ til sin grämelse warfe sanningen.

(h) Kärleks guden är intet owan wid sådana bannor; dock
är det orimligt at disputerera honom sin byrd derföre at han
gör illa; ty rangen och dygden äro intet odåtkiljelige.

(i) Om de gära det sjelfwa eller allenast gifwa wälnaderne löf
deruti, skall jag intet wist kunna säga.

När som tråden är utspunnen,
 Sländan nog har snorrat om,
 Lefnads tiden är försvunnen
 I förkunnen dödsens dom.
 Jag all ödets lag föraktar
 Afstär sjelf min tråd, och åt
 Acheron jag går och fracktar
 Dödens färja, Charons båt (k)
 I må sjelf er allmägt prisa,
 Jag åt ödets wilja ler,
 Och för werlden wil bewisa
 At den galler intet mer.
 Intet håller mig tillbaka,
 Afgrund, himmel eller jord
 At jag följa må min makt,
 Och här ske et dubbelt mord.
 Najades, med wåta kinder
 Som i denna bäcken bo,
 Gören ej mitt uppsät hinder;
 Låt mig hwila här i ro.
 Wackra Nympher, iag utbeder
 Mig en fläck utaf Er grund,
 Det är alt hwad iag af Eder
 Söker i min sista stund.
 Sift' och kräfteor härfrå drifwer,
 Hwarpå denna flod är rik,
 At dem ej til födo blifwer
 Detta ädla twilling-lik.

G

Hon

(k) Charon hellsweetis färje, karlen; han skulle altid hafwa en liten frakt, penning för sitt omak, den de gamla stoppade i munnen på den döda; den penningen het *Danace*. ibland fick Charon mera;

***

***

***

Hönderna på affled tog från träd och djur; men
 Näcken
 I wäld sig störtade med hjelte: mod i bäcken;
 Med flodens *Nymphers* hjelp föll på sin makas
 bröst.
 Sin själ utbläste där; (1) slift war i döden tröst.

Solblomman det såg an och mände så mistnycka
 Och så bewefas af *Boëdions* olycka,
 Att hon bortwifnade i samma ögnablick,
 Lif, färga, prydlighet som flygtig rök förgick.

En spåder blommas fan ej mycken anstöt lida,
 Förstråks af ingen ting och kenne hjertat swida,
 Den minsta händelse och ofall sinnet slår,
 Nu är den markens zir, nu torr och wifnad ståt.

Gudinnan Flora dock nytt lif och anda gifwer;
 Wår Soleblomma til en Jungfru dannad blifwer;
 Den som på mark och ång naturen hade satt
 Til lustig prydnad, nu blef til en hof:zirat

På Herre: slott man dem för Grödnar plåga falla,
 Sen Jungfru: namnet månd' ur bruk och wårde
 falla;
 De alla modren sin så wida släktas på,
 Att blott en stäcket tid de blomstras, fagra ståt;

Som

Mercede capta nauta te senex vehet
 Binis obulis in nave parva protinus.

(1) - - - seq; acclinavit in illum

Et tulit ad manes junctæ solatia mortis.

Som Soleblommor man dem hastigt ser uppspira,
 Som stjernor skina och som rosor huset zira;
 Dock minste Fru: wink gör processen med dem
 fort,
 Wid en onådig blink de wisna, torkas bort.

8. Fablen:

Huru Bus blifwer förwandlad.

BE två förliebtas död *Bubona* gick til hjer-
 ta, (m)
 Gudinnan hörde an slift olycksfall
 med smårta;
 Hon sade: *Daphnes* hjord sin pryding mistat, men
 Hwad hindrar mig dem gen form och skick igen.

Hwad har det ädle par dock gjort? hwad har det
 brutit?

Är det at de sku bli til fiskars rof beslutit?

Nej, de sku lefwa så på annat wis och sätt;

Men Gudarna med *Bus* dock blott tillstodde det;

Wålskogens gudar tykt om bågge synd och skade,
 Men, som *Boëidion* mot himlen syndat hade,

I det han öste ur mot ödet bittra ord,

Så blef des namn tilstraff utrotat uppå jord.

Men *Bus* i mans gestalt flöt opp wid bäcke-stranden,
 Behändigt honom man såg gå på hwita sanden,

(m) *BUBONA*, Dea boum, Bostaps- och Fågårds gudinnan

Förglömmande sin brud, förlåtande sin hjord;
Hans ätt har sedan widt sig utspridt på wår jord;

Den störste delen dock i Holland satt sig neder
Och har i et och alt besynnerliga seder;
De sällan ses på land, men måst på sjö och å,
Stamsfadren ock, snart sagt, i all ting slägtas på.

En gerna, när man om et orestycke hörer
Är det bedrifwit af en hölländsk Slöjtc-förer; (n)
Dem sägas kan til ros, at ej ännu et här
De från Stamsfadren sin i tal och leder går.

9. Fablen:

Om Psylli och Psyllæ (o) kärlek och
blodskam, samt den förras
förvandling.

SÅ man förtwiflan, mord från alla wäg-
nar hörde;
Från en til annan ort den snälle Fams
förde
Ny tidende om mord, om sällsam ålstogs-brand,
Ja blodskams synd tog ock i skogen öfwerhand.

3 Psyllo-

(n) Detta slags folk är mycket røktbart i werlden; emedan
alla främmande som igenom Nederland resa måste betjena
sia af deras hjelp.

(o) Psyllus och Psylla en loppa, och en loppinna.

I *Psylloidea* där *Bubona* säte hade (p)
 Två loppe-*twillingars* föräldrar wore glade,
 Att se den första frukt, som äfta kärlek gjort,
 Bli bragt til werlden på en blöt och dunig ort.

Om wåre- tiden i en täcker *Nymphes* kammar (q)
 Föräldrarne med slit wårt *twilling*-par opamar;
 Dem god upfostring ge, som höfives börd och
 stand

Och ädle hof-djur fram för andra njuta mänd.

Den ene *Psyllus* och den andra *Psylla* nämndes,
 Och bägges tilwert så i år som snille sändes;
 Doct man en kärlek snart hos *Systren* warje blef,
 Som längre gick än den naturen föreskref.

Hon älskar, men doct ej sin kärlek syndig finner,
 Hon straxt ej märker, at hon mot naturen brinner,
 Alf syndig låga hon orolig är och het;
 Men falsk en skugga af en lossig kärlighet

Wår *twilling*-syster så förblindar och bedrager,
 Att onaturlig eld hon för en dygd antager, (r)
 En syndig låga så uphafsade des blod
 Att *Psyllus* dag och natt för *Psylla* ögon stod.

(p) *Psylloidea*, loppe-näste. gemenligen i fåhusen. Men/
 som deras föräldrar intet warit någre gemene loppor, så
 hade de barnen straxt ifrån sig. Här följer eljes en paro-
 die, som är en sammansmältning af *Myrrha* och *Byblidis*
 Historier; se *Ovidii Metam. lib. IX. Fab. II.*

(q) Historien är i det fallet defect, at *Nymphens* namn intet
 är anmärkt.

(r) *Mendaciq; diu pietatis fallitur umbra.*

I drömen tycker hon sin Broder fyllest göra
 Sin synda-lust och sin oblyga kross beröra; (s)
 Hon blyes waken för det hon i sömnen njöt,
 Men kan ej rota ut en *phantasie* så söt.

Hon träter med sig sjelf, förnustet hånne råttar;
 Hon sjelf fördömer sig; med tankar sig dock måttar;
 Förbannar tid och stund hon boren blef på jord,
 Och bryter ofta ut i slika bittra ord:

Sin amma til sig hon at komma straxt befaller,
 Med gråt och snyftande om halsen hånne faller:
 Hjelp, *Thelaluse*, (t) hjelp ditt kåra foster-barn,
 Som ödet snårt uti et farligt nät och garn.

På jorden ingen själ i sådan ängst och fara
 Har varit; gifva hwad; jag kan ej uppenbara
 Min skam; Af snaran ej jag får mig utredd si,
 Om ej naturens lag skall kränkt och bruten bli;

Om jag mig icke i en större fara hastar,
 Om jag mig icke skam och blygsel underkastar;
 Hur farligt det än är en synd fulborda så,
 Skall genom smålet jag och död min önskan nå.

Den kåra amman då blef satt i mycken wände,
 Af talte söta ord, än åter hota mände; (u)
 Hon brukte myndighet; hon salta tårar gjöt,
 Hon snart i suckar, snart i hårda ord utbröt.

Snart

(s) - - - *Vifa est quoq; jungere fratri
 Corpus, & erubuit quamvis sopita jaceret.*

(t) *THELALUSE* *psyllas* amma; som är et mönster af alla
 gamla och mot sina fosterbarn godwilsjoga ammor.

(u) *Et modo blanditur; modo si non conscia Fiat, Terret.*

Snart til föräldrana at flaga låds hon springa,
 Ut hwad på hjertat låg hon måtte så frambringa;
 Snart sad' hon: dölg dock ej hwad dig i hjertat
 groål,
 Betänk du mig har didt, och hur' jag wil dig wål.

Hör, jag beswår dig wid din kåra far och moder (v)
 Och wed din andra själ, din sata twilling-broder;
 Då ropte *Psylla*: nämn min Broder icke mer;
 Af detta namn jag all olycka flyta ser.

Förtwiflad tyfhet, skräck och båswan derpå
 fölgde,
 Den kåra eld bröt fram som ärbar affa hölgde;
 Då märkte amman hwad olyckans tunder war,
 Och ropte öfwerljuddt: O! olycksaligt par!

O Söta fosterbarn! ditt öde jag beklagar;
 Likwål förtwifla ej; ty huru jag det lagar, (w)
 Så skall du förder til det kåra watnet bli,
 Der som din lust och brand kan blifwa slakter i.

Begynte derpå aft på *Psylli* gerning gifwa,
 Hans natte låger dit loppinnor stämde blifwa;
 Utspejade straxt, at Loppinnan *Hamadryst* (x)
 Af *Psylla* stämder war på Nymphen *Rives* bryst,

☺ 4 ☺

(v) Af detta ordalag kan ock slutas at detta warit et förnämt lopp: slägte.

(w) Et stort prof af fåringars förslagenhet.

(x) *HAMADRYST* en loppinnas nomen proprium; om hwilken ingen widare underrättelje finnes; som icke heller *Nymphen Rive* omtalas i någon annan historia.

Uti komma midnatts-tid och sig ej låta hindra;
 Sog tillfället i akt at *Psyllas* pina lindra
 Den eld at släcka och at dämpa ålftogs-brand,
 Som uti *Psyllæ* själ så tagit öfverhand.

Hon sökte *Hamadryst* til falsk mistänka drifwa,
 Uti detta möte skull' et ångers-möte blifwa;
 Hon sade: *Hamadryst!* dig *Psyllus* gåcka wil,
 Han med loppinnor tidt har sådant budit til.

Så uti hannes stad wår *Psyllæ* dit fördb blifwer,
 Och han owetande en blod-skams synd bedrifwer;
 Dengylre månan (y) då från himlen flyktig wårt,
 Och nattens himmel blef af måln mångdubbelt
 swart.

Den kåta *VENUS* sjelf med swarter skyn sig höljer,
 Swart himmels-tekn sig bak *Horizonten* döljer;
 Hwar stjerna dunkel blef, förutan sten och glans,
 Man blott såg himlens ris, *Cometen* med sin
 swans;

För hwilken luft och jord, samt haf och afgrund
 skälfrer;
 Den aldrig utan hot på himlens höga hwälfrer; (z)
 Det *Jungfru-bröst*, där man slik gruffig synd
 bedref,
 Och uti sömnen kalt och hel förskelnat blef.

Den

(y) - - - fugit aurea coelo

Luna, tegunt nigrae latitantia sydera nubes.

(z) Af detta exempel synes det de sara wille, som nefa come-
 ternas betydelse.

Den brottslig' *Psylla* låg imellan hopp och bränna,
 Af fruktan bleknade, Af glädje mände ränna;
 Skam, blygtel, mod och skräck, frögd och ondt
 samwete
 Säck man på en gång här i hjertat tåfla se.

Den gyllne *Phæbe* då til hämnd och straff framblis-
 ser, (a)
 Och denna synda-plats med klarhet öfwerlyser;
 Han Solens störristen ock til undsättning tar;
 Då *Psyllus* såg med skräck, at det hans Syster war.

Hans hjerta fyls med hat, han grymmer blir och
 wredes:
 Stat, stygga *Psylla*, stat; jag dig din graf bereder,
 Han säger snysande; sen snorrar om en gång,
 Och derpå himmelshögt af bröstet ger et språng.

Men *Psylla* båswwande på flykten sig begifwer,
 Och af sin twilling-bror starkt efter-hoppad blifwer;
 Sex Månan hwarf och tre kring himmel-cirklen
 gick,
 Förföljelse och flykt dock ingen ände fick.

Här fruktan gaf för hämnd en onaturlig styrka,
 Där wreden retade at loppet städse yrka; (b)
 Sin öfwerilning ej til sins sig *Psyllus* för,
 Förn synen dunklas, han ger andan opp och dörr.

När själen för sin kos man denna önskan hörde,
 Den vinden willigt til de gudars boning förde:

(a) *Phæbe*, månan.

(b) Hic spe celer illa timore.

Den til fullkomaren wert kom på en enda natt,
Och hos oss fordom tid blef kallad Paddehatt;

Men, sen vårt mål blef glömt och bytt i främmand
thoner,

Ha slika örter ock fått heta *Champignoner* (d)
Den wid en sölfklar å i *Daphne* reitter tar,
Men likså snart förgicks, som snart den mogen war.

En *Psylli* sista suck *Babona* kom för öra,
Hon straxt beslöt i alt hans bön tilfyllest göra;
En sällsam wert, et frö af onaturlig glöd,
Hon sade, skall ock dö en onaturlig död.

Hon glöddand orar straxt för gyllne *Kärnan* späner;
Och mot et westligt land *Iberien* sig wärmer, (e)

Där *LOVA BÄRRETTIS* gudinnas
säte är,

Den bland gudinnor man ej litet dyrka plår;

Hon på et spegel-stort den stolta *Fruen* finner
Med *mouche*-prydt ansigt och med purpur-smink
te finner;

Gudinnans bild der sägs på alla kanter stå,
Hwar öfwer grafwen stod en skrift som lydde så:

Är du det snycke ser, som måst naturen pryder
Äf alt en samling hwad til dygd och fågring lyder;
Du undrar härpå; men du mera undra skall,
När du gudinnan sjelf ser i *original*.

Hon

(d) De som i vår tid ha smak för dessa / som en *delice*, äro
altså *Psylla* mycket obligerade.

(e) *Iberien* kallas nu för tiden *Hispanien*; gudinnans säte är
ej heller nu mera bundit wid det landet / utan kunna må
ge gratulera sig af des närwarelse.

Son mer än Solen skin upp på Chriflalle = buntlar,
 In morgonrodnan som ur purpur tålt framskinnlar,
 Mot hwilken stjernorna bel döde, dunkle stå,
 Mot hwilken marmor svart och snön måst synas grå.

Uf lossöng *echo* fring på alla kanter spritter;
 På thron af Elfenben hon sjelfwer myndigt sitter;
 Uppå hwar sida stå mång' närta *Nymphes* tätt,
 Som sjunga hånnes pris på et behagligt sätt;

Swar månd' i hwiter hand en flarer spegel hålla,
 Ut dårt se en bild af Fruens ansigt hålla;
JABJLJLJAS war och *Smink* wed thro-
 nens ena kant,
 Man **WALLEX** och *MODE* wid andra sidan
 fant;

Med en hand Spegelen Fru *PHILAVTIA* håller; (f)
 Med andra lägger sitt snöhwita hår i fäller;
Bubona kunde det med böner ej förmå,
 Ut på et ögnableck *audience* få;

Uf egen kärlek fick en slif förkjusning råda,
 Ut hon ej mätter blef sin fågring at beskåda;
Bubona wisse dock hwad nåt hon fångas i,
 Och pryddde ut sitt tal med höfwißt hyllert.

Gudinna, sade hon/ som aldrig har din like,
 Ej blott på jorden, men ock ej i lustens rike;
 Dig gyllne *Venus* ej i skönhet kommer när, (g)
 Den gula *Pallas* ej så lysk och lärder är; (h)
 Du

-
- (f) *PHILAVTIA*, egna kärleken.
 (g) *VENUS* kärleks gudinnan/ den *PARIDIS* dom gaf prisen
 i skönhet.
 (h) *PALLAS* wissnets / konstis och lyskhetis gudinnan/ född ur
 Jovis hjerne.

Du i behaglighet kan *Charites* mål poeka, (i)
 Och alt hwad anda har det måste för dig boeka;
 Hvars skönhets gyllne glans gör lust i sorges-
 hus,
 Ger döda lif igen, gör mörka natten ljus;

Som bland gudinnor af den äldsta ätt härstamat,
 Den himlens dygder sjelf med största slit upamat; (k)
 Hjelp, O Gudinna, at utrota, dig jag ber,
 En sällsam planta, et skogs-öfrut falla ner;

Låt egen kärlek en wanskaplig ört upbränna;
 Låt ock i *Daphnes* skog ditt Herredöme kenna;
 Din fågring funbar är; så öfwa nu din magt,
 Låt se dig all ting är på jorden underlagt.

At sådant hylleri gudinnan ler och smilar,
 På förspänd' gyllen wagn fort med *Bubona* ilar
 Som föråt äfte och wägwisare måst' bli;
 På wägen fölgde **MOD, TIBJUTJIG,**
WALERJ.

Om hannes ankomst hwar der nånsin hördes rykten,
 Där alla dygder sägs med sträck sig ge på flykten;
 Den nakna **SATTJAGET,** frumm' **ÖD,**
INJURJETER med
 I jordens flystor och i hafwet kröpo ned;

Den

(i) *CHARITES* sjelfwa behagligheten.

(k) Denna harangyen är et mästestycke af en panegyriqve,
 nyttig at imitera wid hwarjehanda tilfällen när man har
 sådant ändamål som *Bubona*, och sådant folk at göra med
 som Fru *Philavtia*; hwilken casus bland öf näppeligen lä-
 ter existera.

Den starfwig' **ARZBET** utsträcker bäfswand'
 wingar,
 Där flykten och sig hån til nattens boning svingar;
 Omfider kom hon dit där *pylla* plantan särt
 Och oförmårt derpå sitt gifr nedregna lät; (l)

Som i swett-hålen sig intränger, far och swäller,
 Ut Padda-hattens blod som mjölk på eld upväller;
 Och som han wid en å uprunnit, så han såg
 Och speglade sig i des klara wattu; wäg.

Han i sin egen bild förälskas, får den winner, (m)
 Ur wät af jordens dagg, men som en eld dock brinner;
 Hwar *mine* och ögnelast han mot sin skugga slår,
 Och likaledes dem igen af skuggan får.

Fann dock at denna syn kom liten frögd tilwåga,
 Förtrwislar wed at se det han ej kunde ega;
 Naturen nekaf; han sig nalka icke får,
 Som *Tantalus* han in wed wattenet torstlig
 står. (n)

Han i at se sig sjelfej tröttnar, som berättas,
 Des snåla öga får wäl nog, men kan ej mättas;
 Af egen åsyn han får banesår och dör,
 I sista andedragt dock sådan tlagan jör:
Gröna

(l) --- - vertit furiale venenum
 In pectus - - - -

(m) Se capit imprudens, & qui probat ipse probatur.

(n) *TANTALUS* fordom Konung i Corintho, som blifwit
 straffad på det sättet / efter han ej kunde tåga:
 Querit aquas in aquis & pomra fugacia captat
 Tantalus, hoc illi garrula lingua dedit.
 Det war läppgåld / at han swalrade ur scholan *Gubaru*
 nas hemligheter / hwar om de under måltiden pratat

***   ***   ***

Sköna lundar, sfogar fåra (o)
 Purpurångar, skarpa skär;
 Säger mig på tro och åra
 Ho mig lik i ålsfog år?
 Säger; kan J Er erhindra
 Sådan syn i sfogen för?
 Jag ser alt hwad sorg kan lindra
 Men af samma syn dock dörr.
 Jag ser den som mig behagar,
 Den behagar jag igen;
 Den som stäcker mina dagar
 Är min owån och min wån;
 När jag gråter han ock gråter;
 När jag ler han också ler,
 Jag min önskan får och äter,
 Lif och död på en gång ser;
 Jag gör eld och beta känner (P)
 Tänder up och brinner sjelf;
 Elden som mig tår och bränner
 Uppgår af en fuktig elf;
 Ut! wor den jag åtrår borta,
 Han ock mig ej säga på!
 Wi hwarannans lif förforta
 Törsta, brinna bägge två:
 Helfrit jag hör mot mig hwina;
 Himmelen dock mot mig ler;
 Odet mig pålägger pina,
 Och, på en gång, gunstigt ter.

Sig

(o) Ecquis, io, sylvz, crudelius inquit, amavit?
 (P) Uror amore mei, flammaz moveog; feroq;

Sig en galle, båtsta väcker
 Sonings, wættner midt ibland;
 Wåtstkan har som torsten släcker;
 Dock står själen uti brand.
 Jag dock fruktar ej för döden, (q)
 Fast på födsflens dag jag döer;
 Själens bortgång släcker glöden
 Och på pinan ända gör.
 Af! at den fick lefwa långer
 Som min önskan syftar på!
 Men, des wår', en Sjal här hänger
 Af förenta kroppar två.

***   ***   ***

Så slöts hans flagan; han söll derpå som i dwala,
 hans krafter swunno bort; han kunde mer ej tala,
 Men sågs lifsom en bild af *Parist* marmo stå (r)
 Och den han älskade allena starra på.

Lifsom det gula wax wid sakta eld sörrinner (f)
 Och jordens feta dagg för morgon-jolen swinner,
 Så denne älsfogs eld söll til en affa ner,
 Som full bränd kalksten(s) man sunder småla ser

Han med förundran såg sin mördare så fåra
 Förswinna jåmte sig, förtwifla, sig förtåra;

Han

(q) Nec mihi mors gravis est posituro morte dolores;
 Hic qvi diligitur vellem diuturnior esset;
 Nunc duo concordēs anima moriemur in una.

(r) *Parist* marmor, war hel hwit; mycket berömd i gamla
 tider.

(f) - - ut intabescere Flavæ
 Igne levi cere, matutinæve pruinæ &c.

(s) Det är intet under at en marmor wid sådan eld blir fullt
 bränd till kalk och smålar sönder.

Han såg med lika steg til döden bägge gå;
Gjöt han en suck, så gjöt den andra åfvenså.

Han fann sin maka sig i lika öde kasta,
I gråt, förwiflan och i alt at efterhasta,
Til döden äntelig bereda sig, och det
Så, at när som han dog, den gaff up andan
med.

Lifswäl, som Swampen had' af Psylle blod uprun
nit,
Så sågs af Flora med Pomona sig förbunnit,
Den ört at byta i en annan stick och form;
Han straxt fick mans gestalt; men hud som stris
pot' orm.

En sällsam swarter wert wed härig naelha hån
ger
Och som en tomer pung på språklot skuldra slänger;
Kort sagt: utaf en swamp blef dannad en
Lakej
Som straxt från skogen lopp, til städer sökte
sej;

Den stammens blod och art och i den släkten sticker,
Uf egen kärlek som är upbläst, stind och spricker;
Som swampar åfven de rätt hastigt wera
opp,
Nu borsta stöflor, skor, nu stå på årans topp. (1)

S

II. Fab-

(1) Derfdre säger BOLEAU om detta slags folk:
- - - - il est de mes amis
Je l' ai connu laqyal avant qu' il fut Commis; c' est un
homme d' honneur &c.

11. Fabeln:

Om Tragi(u) ambassade til Pluto och
Pandora, samt des förvandling;
Jovis dom och slut.

Så tiltog syndig lust; så mände nöden
trycka,
Och Skogens krönika blef upfold med
olycka;
Men Demogorgons Son arbetar dag och natt
Olyckans orsak at utleta och så fatt.

Med slit och möda han omsider hant utspana,
At Fru Pandora all olyckan bragt å bana;
Men redan war des kropp i swarta müllen satt,
Och Sluggan swäfsde i asgrundens tjocka natt.

Dit derför Pan beslöt et sändebud at sicka,
Som skulle forska ut båd' et och alt til pricka,
Hwi skogen upfold war med sådant syndigt krut;
En ärbar skåggot bock han dertil wåtgde ut,

Glårdom och förstånd som hettes maklös wara,
Befalte honom at til Pluto nederfara:
Där är en branter stia med tistlar full besatt, (v)
Som för til asgrunden och tilen ewig natt;

Där

(u) *Tragus* betyder en bock.

(v) *Est via declivis funesta nubila taxo &c.*

Där genom ewig dom förbudt är at waga
 Se någon Sole-glimt ell himlens hwälfoa båga;
 Där mörkret wexer wid hwart steg man stiger ner,
 Och hwita dagens sten förqwäffes mer och mer.

Där tunna skuggar fram och dödas själar fara,
 Från kroppars hemwister som nyh mån skilde wara
 Den bleka wintren där täkt med en stormisk står,
 Af stygis bölja opp en giftig dimba går.

Afgrundens grymma stad har tusen dörrar wis
 da; (w)

In genom hwarje dör städs tusen skuggar strida;
 Som alla floder sig i hafwet samla hoy,
 Så alla själar här ha fått sin samlings-grop.

Fil porten *Pluto* kom wår abgesandt at möta,
 Och sporde hwad han har i dödens stad at söta?
 Af *Lägge-bocken* med besked strart swarat blef,
 Och han sitt ärende med fynd och snille dref. (x)

Då *Cerberus* lopp fram och honom will' op-glupa,
 Gaf et tredubbelt skall ur sin tredubbla strupa; (y)
 Men *Pluto* med en wink tillbaka honom dref,
 Då *Tragi* creditif han såg och sände-bref.

En höflig tråta wid ingången man fick skåda,
 Då de af höflighet om rangen fåppas båda;

(w) Mille capax aditus & apertas undique portas
 Urbs habet; utq; frærum de tota flumina terra

Sic omnes animas locus accipit ille - -

(x) - - - Exponit causas odiiq; viæq;

(y) *CERBERUS* het band: hunden i helswetet.

- - - tria *Cerberus* extulit ora,

Et tres latratus simul edidit.

Ty *Tragus* förhand gaf åt *Pluto*, som war störst;
 Men *Pluto* swarade: de skäggore gå först. (z)
 Han honom derpå in i *Slugge*: salen förde
 Där *Tragus* mycket med förundran såg och hörde:
 Den store *Hercules* där rep af lumpor snor; (a)
 Den starke *Ibetis* son för pengar sömar skor; (b)
Semiramis, som här om slätt af marmor rådde,
 Där i en loja satt, för pengar skjortor twådde; (c)
 Den store *Nimrod* sjelf, som jordens Herre war,
 Satt wid en pärtel: hög och swafwelstickor skar. (d)
 Den twillingen, som här lät jordens drottning
 bygga, (e)
 Sågs där finsk lura och til salu marks: öhl brygga;
 En yra *Cyrus* har, *Cambyfes* såg i hand; (f)
Nitocris lopp omkring at sälja snöreband;
Nebucadnezar där, med swettig skalla, höflar, (g)
 Och en *Darius* för sin föda flickor stöflar; (h)

- Ja
- (z) Man finner turet på något annat ställe at *PLUTO* varit
 så complaisant.
 (a) *Hercules* en ryktbar hjelte i Grekland, som lefwat för
 Trojaniska kriget.
 (b) *ACHILLES*, som gjorde så stora dater wid Troja.
 (c) En stor Drottning och conqverantinna i Assyriska riket,
 som byade Babel så, at det blefrånat bland werldenes under.
 (d) *NIMROD* hålles af mångom för uphofsman til första
 Monarchien.
 (e) *ROMULUS*, som bygde Rom.
 (f) *CYRUS*, den sridbare uphofsmanen til Persiska monar-
 chien, och *Cambyfes* hans son, äruen en conqverant.
 (g) Som dock war det gyllene hufwudet i *DANIELS* beläte.
 (h) Flera Persiska monarcher ha wa hetat *Darius*; men här
 förstås *Codomannus*, som den ritasje.

Ja Alexander sjelf på allmin wägen står
 Begår i Guds namn och framwisar sina sår. (i)

Philemon deremot går präktig, stolt och finér, (k)
 En fattig Baucis bland andra skuggar skiner. (l)
 Då Tragus suckande, säg ner och illa let;
 Men Pluto swarade: Ers wälärwördighet,

Man andra skålar här för människor inskänker,
 Det icke här går til, som man på jorden tänker;
 At den där tål förakt här, bygges altar opp;
 Här den för sinådas, som war där på årans topp.

Dock fins här mången som war herre uppå jorden
 Och efter döden dock är mycket ärad worden;
 Som Minos, Aacus, som fred och rättwisshet (m)
 På jorden öswat och befrämjat enighet.

Der på så öpnar han båd' en och annan kammar
 Der pine-städer är, der rök och swafwel dammar;

H 3

Det

(i) Med dessa ord: Ich bin ein armer abgedanckter Soldat/
 der zehen Jahrn in Persischen kriege gedinet hab. Jansen:
 de dertil önskar Boileau:

Heureux si de son tems pour cent belles raisons

La Macedoine eut eu des petites maisons &c.

(k) PHILEMON, En förnustig Poëta comicus, född i Syracu-
 sa; har lefwat wid Alexanders tid; En annan är fablen om
 hos OVIDIUS lib. VIII, fab. 7 sq.

(l) En gammal fattig fåring:

- Pia Baucis anus, pariliq; ætate Philemon

- - - paupertatemq; ferendo

Effecere leuem. &c.

(m) MINOS cretenernes Kong och lagstiftare; Aacus Jovis
 Son/ har regerat på ön Agina; dessa äro så berömda för
 rättredighet / at Pluto gjort dem / jämte Rhadamantus til dö-
 mare i de dödas rike.

Det först för ögon kom et jordiskt helgon war; (n)
 Alf hwilken remar man med skarpa knifwar skar,

Alt slika fler dermed uphånga och förgöra;
 Då sade *Tragus*: af! den man, som jag fått höra,
 War Gudlig, dygdig, from, från alla smittor
 ren,
 Och sten på jorden förr, som guld och ädelsten.

Då swarte *Pluto*: man på jorden ej må mena,
 Sig kånna folk, der man til råndren ser allena;
 Han blott med sten och ord alt folk bedragit har,
 Då själ och hjerta fullt med skam och onska war.

Der på sägs en, den der, som många pyttjor
 braka,
 Starft warit tagen in af rang- och äressjuka
 Med swafsat salt: watten tu far för honom stå;
 Han städse dricker, men han törstar städs ändå.

Sen en, som hölts för läck historier at skrifwa
 Sågs af *Satyriceis* i mortel stötter blifwa;
 Då sade *Tragus*: hwad? han war ju lär'd och flöt,
 Och har i lifwet gjort så mången wacker bot?

Men *Pluto* swarade: det är just hans olycka,
 Alt groswa laster han i böcker sökt besmycka;
 Långt mindre ondt bedrefs; jag derpå swårja
 wil.

Om slika hyclare i werlden ej wor' til;

Sidt

(n) Denaa Skrymtarens namn felar; äfwen som ock den äres
 stukas, historie = skrifswarens oc. Ar tekn at dese baswa
 rum antingen i en alt för gammal/ eller en alt för ny
 storia.

Tidt banar wåg til mord en lassung snygg och
granner,

Wor' ej *Poëter* til, så funnes ej tyranner. (o)

De stora hjeltar mot naturen slåta ris,
Just dertför mord och rof dem tydes ut til pris.

Men *Tragus* kunde minst af altihop begripa,
At han två andar såg med glödand' rånger knipa
Diogenem, som fel uprycka sökt med rot
Och werldens onska stod lifsom et berg emot.

Men, all sin ödmjukhet och dygder han updiktat,
Med sin *Philosophie* han ej til annat siktat,
An at få namn; det war hans lockmat och hans
agn,

Men aldrig såg han på sin nästas tarf och
gagn. (p)

Här i en lögne-mun man heter glöd instoppar,
En falsk angifsware i sjudand' olja doppar; (q)

Här pustas glöden opp och ugnen göres het
För *Ser tings-stutar*, dem man snart skal kom-
ma wet. (r)

H 4

Här

(o) Nämligen hyckleriske *Poëter*; der lätas före *Panegyrici*, *Dedications*:skrifsware / *Personalie*:makare; icom fömtlige *Tragædie*:skrifsware &c. hwilka dock äro af det smärre och älska intet skadeliaaste slags hycklare.

(p) *DIOGENES* *Cyricus* lefde i *Alexandri Magni* tid; man har efter honom många legender; *Alexander* sjelf har ættimerat honom; til hwilken han/ på tilfrågan om han någor öfundade? berättas hafwa swarat: allenast at du går utur solen för mig.

(q) Detta skulle intet wäl låta göra sig/ om man icke wore utan partier där i landet.

(r) Jag kan intet gifva hwad auctor förstår med *tingsstutar*; efter det ordet hos oss är obekant.

Här af blef *Tragus* rörd, så at han wille dāna,
 Och kund ej ögonen åt sådant längre låna;
 Blef derfor förder til et annat ställe hän,
 Där han såg idel frögd och salighet igen. (s)

Här finnes helgonen; den ena och den ändra,
 Som werlden utdömt och som wäldsam hit måst
 wandra;
 Den mordisk läro, nit fördömt til bål och
 brand; (t)
 Så werldens dom som hopp är bygd på löser sand.

Fördömda ser man på de *Elyseiske* marker,
 Och jordens affkrav ther så lefwa som monarcher.
 Swert om den sällas här, som sten-god lefnad för,
 Och, efter landets sed, med likpredikan dörr.

Sen föres *Tragus* i et rum där speglar glimma
 Där, som i perspectiv, man se fick och förnimma
 Den siste werlden och tilkommand' store ting,
 Som förestältes där i bilder rundt omkring.

Alfgrundens swarte gud påtog sig at förklara (u)
 Swart belåt styckwis och på *Tragi* frågor swara;

Wär

(s) *Campi Elysi.*

Ipsa Venus ducet campos in Elysios

Hic choreæ cantusq; vigent: paslimq; vagantes

Dulce sonant tenui gutture carmen aves.

Fert Casiam inculta seges, totosq; per agro

Floret odoratis terra benigna rosis;

Ac Juvenum series teneris immista puellis

Ludit, &c.

(t) *Martyrer.*

(u) *Pluto.*

Wår tid så tydelig han då beskref at jag
 Det ord från ord ej tors så lägga för en dag.

Når *Tragus* litet åt den ena kanten forar
 Han pinas några ser i glödband koppar, oxar,
 Som med fördolda grep, af en fördömdes sed,
 Af högmot och af hämnd förstöra landets fred.

De som basuner tidt plå konungar opreda,
 At krig inbördes, ja, mot egna riken föra;
 De göra last til dygd; och då så får man si,
 Hur en gör ondt en ann' bestyld och straffad
 bli. (v)

I annan spegel man såg folk som myror wrimla,
 På rutna ben och as at krypa opp til himla;
 Sig slå fram; stupa på en Scaramouches bud,
 Och en död skalla at tilbedja som en gud (w)

I tredje speglen sågs en med tredubbel krona, (x)
 Til hwilken man bar guld för synden at försöna;
 Den samme dömdes folk til marstrand, bål och
 brand;
 I gensköt himlens döer, satt själar uti band,

Som mot hans inkomst och skattkammars förde
 lära;

Men löste salighet och efter döden åra
 At den, som främjade hans wälde och hans magt,
 Och tog hans fördel och hans högghet uti aft.

H 5

I fier

(v) Falske Politici.

(w) Helgonens qwarleswors tilbedjande.

(x) Påfwen och de som ha hans anda.

I sjerde sag han folk til döden willigt wandra
 För det de ej fick gå på högra hand om andra; (y)
 Då ropte *Tragus*: jag ästundar intet mer;
 Jag denna äldren ond; den sista wårre ser.

Han *Pluto* derpå bad / sig til *Pandora* föra;
 Det genom många hwalf ock *Pluto* mände göra;
 Omfider enstäds han *Pandora* skada får
 Der mellan *Pyrrha* och *Deucalion* hon går. (z)

Han sade: Skogens gud mig hit *Pandora* sänder
 Att fråga skulden til det onda som oss hånder,
 De fränmand' synder som i swang i Skogen går
 Och tyranni ha fört i några hundra år. (a)

Pandora skilde sig då straxt från skuggetroppen,
 Och hela saken snart bestref från tå til toppen;
 Då *Tragus* reste hem med godt bested och slut,
 Dock tackad' *Pluto* för all höflighet förut.

När *Pan* fick weta alt, at hämnas denna jämmer,
 Han hafwets drottning straxt för *Jupiter* instämmer;
 Til denna hög-process en dag utnämnder bles,
 Gudinnor *Jupiter* och gudar efterskref.

Jag hastar, *Thetis* sad', när hon fick weta dagen,
 Att straffa *Tragus*, förn wi underkastas lagen:

Det

(y) Synes wara de som duellera eller eljes gå i lifsfara för rangens skull.

(z) *DEUCALION* Promethei son / och *PYRRHA* hans hustru;
 fingeras instaurasæ genus humanum. *Ovid. Met. lib. I.*
 Et juslos lapides sua post vestigia mittunt.

(a) Denna *Kronikan* innehåller altså en lång tids historie.

Det war ej fäfanget hot; den stolte *Tragus* fick
På wägen til sitt hem en annan form och *Stick*.

En, då mot hustru, barn han sig med glädje wänder
För at omsamna dem, för klöfwar ser han händer,
För här en glatter hud, för ludit framben arm;
Han ögon kastar ned, beskådar bröst och barm;

Han känner ej sig sjelf och hjertligen sig gråmer;
De fåra barnen han med nya skapnan skråmer;
Han roppte öfwerlyudt; men för et bocke-wrål,
För wanligt bråkande der hördes mänsko-strål;

Så, at förwandlas mer ej något stod tillbaka,
Än blotta hornen och en wördig skäggot haka;
Kort: af en gåte-bock blef en *Philosophus*,
Som lät sig gifwa namn utaf *Democritus*. (b)

Äf hwilken höglärde folk, och mången bokwurm
stammar,
Serdels *Gramatici*, som nyppa bokstaf-flammer,
Med hornig' pannor mot hwarannan ifrigt stå,
Och uti stridbarhet Stamsfadren slågas på.

Beslutet.

Så efter *Jovis* bud hwar Skogs-gud och
gudinna
Sig mände för hans thron på sagdan
dag infinna;
På

(b) *DEMOCRITUS* abdentia war fordom en stor *Philosophus*,
serdetes i naturkunnnigheten / lejde i *Hippocratis* tid; men här
förstås wäl någon annan; jast auctor intet welat tala rent ut.

På bägge sidor blef då brukt wåltalighet,
Hwardera gör sig ren, af fredsbrott intet wet.

Men Gudarnas Monarch dem twang sig at förlifa,
Och på det aldrig mer skull' yppas tråtor slika,
Låt han med öppet bref kundgöra himlens dom,
Hwari all magt betogs at skapa bestar om.

Post scriptum låt han ock til slut införa detta,
At ho, som tråd och djur sig dristar mer at sätta
Bland hans belåten i hamn af man ell' Fru,
Och planta beste, art bland människor ännu,

Den skulle stötas från sitt rike, gods och rånta
Ja tordöns stråalars straff och wrede ha at wänta.
Han också plantor, djur med ewig tysthet slog,
Och uti wrede dem all röst och mål betog.

Den tiden gick då in den sista djurets åller,
Som man ger namn af ler och för den sämsta håller,
Då opprykt blef med rot all ordning, dygd och
Skick.

Och skogens eloquence en ynklig ända fick.

Uptekning på de Böcker, som hos Lars Sal-
vius blifwit måst på egen kostnad tryckte, sedan
des siste Catalogue följde med *Aviforna*.

IN FOLIO.

Sraf = Skrift öfver Högstsal. Drottning ULRICA
ELEONORA, af P. S. i parent. 8 öre.
Wäderlefs Spåman. 12 öre.
Stämplade Connoissementer på Swenska, Tyska, Holländ-
ska, Fransyska och Engelska.

IN QUARTO.

Acta societatis R. Upsal. scientiarum, på stort Franskt
Skripapper, för år 1740, à 4 Daler.
Continuation fortsättes.
Beskrifning om Pottaste studeriet; af Engländeren Chr.
Merrets. 16 öre.
Justitie werket, med Kopparstycken. 30 Daler.
Om Theatern är en dygde-schola? föreståld uti en Oration,
i Paris, 1733, af Carl Porée, och försiwenstad 1738, af
A. M. S.
Dwålduga Tankar, på Riksdagen, 1742,
Parentation, wid Högstsal. Hennes Maj:ts Jordefård, på
Swensk vers hållen af J. G. Halman, Sonen. 1 Daler
8 öre.
Riksdags Predikan, hållen 1742 wid slutet af Riksdagen,
af Bist. Doctor Eric Allrin. 12 öre.
Riksdags Predikan, 1743 den 12 Septembr. af Superint.
Nils Lagerlöf. Skripapper 24 öre. Tryckpapper 21 öre.
Rätta åran, Ode; af H. E. S. 6 öre.
Swenska Fruntimrets klagan, wid Hennes Högstsal. Maj:ts
Graf; af en sörjande Herdinna. Skripapper 8 öre,
Tryckpapper 6 öre.
Sweriges tillkommande Lycksalighet och flor, förutsed wid
Hans Kongl. Högghets Hertig ADOLPH FREDRICKS mal
och lyckeliga ankomst til den Kongl. Swenska Thronen;
af en Herdinna i Norden. 8 öre.
Tal, hållit til Hans Kongl. Högghet, 1743, 18: de Sönda-
gen efter Trinitatis, för och efter Predikan; af Biskopen
Doct. Herm. Schröder Sk:pr. 14 öre, Tryp. 12 öre.
Tan

Tankar om Skaldkonstens nytta i et wäl furättadt land; af en Herdinna i Norden. 6 öre.

Uderrättelse om tvåanne slag Swenskt Bomull; som nymigt wexa öfwer hela Riket, upfunnen af Gustaf Westbeck 16 öre.

Alla tryckta Acter, som angå Finska Campagnen.

IN OCTAVO.

BIBLIA, thet är: All then H. Skrift, Gamla och Nya Testamentsens, på Swensko: Med förriga editioner jämnförd; Summarier och Concordantier å nyo öfwerfäbde och fulkomligen tilöfste: Nya Register samt Biblisk tideräkning inwåtrade, med mera. I Regalt Format, dedicerd til Hans Kongl. Höghet. Postpr: 18 Dal. Fint Str:pr 15 Dal. Franskt Pap: 12 Dal. Godt Tryck Pap: 10 Dal. Hans Kongl. Höghets Portrait härtil kanferstilt köpas, så snart det hinnew bli ferdigt.

Berättelse om Ajuckiniska Calmuckiet, eller om det Folskets ursprung, huru de kommit under Nyharnes Indno, deras Gudar, Gudsdyrkan och Prester, huru de stiftas i 4 Ulusser eller Foltshopar, deras Politique och Philosophie, med flera deras lefwernes sätt och seder, så wid Bröllop som Begräfningar: Skrifpr: 1 Daler 4 öre. Tryckpr: 1 Daler. Consolatio Philosophiæ, det är: Wisshets Tröst. Summen af A. M. S. Boetio, en årlig Romare. Brutad af A. M. S. Beato, en Swenskt. 1 Daler 16 öre.

Inledning til Geometrien, af Herr Clairaut, Ledamot af Kongl. Franska Wettenskaps Academien, samt af Kongl. Engelska Societeten; öfversatt ifrån Fransyska Språket, och försedd med 14 tabeller. 3 Daler 16 öre.

Physico-Theologie, eller til Gud ledande Naturfönnighet, medelst Jordklotets och de deruppå befinteliga Creaturens upmärksama betraktelse; til Gudskenligt bewis, at en GUD är til, och at han det högsta Gode, samt et allmäktigt och allwist wäsende är. Med kopparstycke, jämte curiosa anmärkningar och experimenter. Författad af Willam Derham D. T. canonicus i Windsor, Rector wid Upminster i Essex, och Medlem i Engelska Wettenskaps Societeten. Ifrån Tyskan och Fransiskan, med hwarannan jämnförde, öfversatt af A. N. 7 Daler.

Dwivligit Tankespel på Swenskt Vers, af en Herdinna i Norden. 24 öre.

- Resa igenom *Asia*, *Africa* och många andra Hedna Länder, som är giord af Nils Marsson Kjöping, Kongl. Maj:ts Skeps-Lieutenant: Förbåtråd, och nu tredje gången uplagd. 2 Daler 8 öre.
- Samtal emellan afledne Deras Kongl. Majestäter, Hennes Maj:ts Drottning *ULRICA ELEONORA* och Des Fru Moder, hwarutinnan bägge Deras Kongl. Majestäter hvar annan berättat den mycket märkvärdiga Historien af Deras Festiverne, af Carl Ernst Klein. 1 Daler 4 öre.
- Svenska wälsfwade Jordgummans 2:dra Del; af D. von Hoorn. 2 Daler 16 öre
- SvioGothia Munica, eller Historisk Förtckning på Borgar, Fästningar, Slott, Kongshus och Kongsgårdar, som forna tider hafwa warit och än til en del äro uti Svea- och Götha:Riken, uti Swenske Historier och Handlingar sammansökt, them wetgerigom til nöje, och kan ske, någon nytto inrättad, år 1743, och med nödwändigst Begister försedd, af AminOR. 3 Dal 16 öre.
- Om Sättet at bruka åker och ång wid Stora Kopparberget och omkring Fahlb Stad, som redan några år uti Upsland warit försökt; men nu efter någras åstundan framgifsnes af Sam. Schultze. 1 Daler 4 öre.
- Den sorgande Turtur-Dufwan, eller åtskilliga bedröfweliga Songer, sammansatte och samlade af en medlidande åhörare. 9 öre.
- Tal om et Borgerligt Samhälles Styrka, samt sätt och utvägar, at komma der til, hållit för Kongl. Swenska Wetenskaps Academien den 26 Jan. år 1743, af Hindric Joh. Wrede, Friherre af Elimå, då han lade af sit derstädes hafde Prædium 24 öre.
- Tal om Dödsfångs bättring, af Wilhelm Atheson Doct. Theolog. från Engellskan på Swenskan öfversatt. Skriftpapper 1 Daler. 16 öre, Tryckp:r 1 Dal. 8 öre.
- Tal om Ungdomens Upsostvan til Krigsmån, hållit för Kongl. Swenska Wetenskaps Academien, den 7 Septemb. 1743. af Aug. Ehrenswärd. 20 öre.
- Tal om Öppighets Nyttå, hållit för Kongl. Swenska Wetenskaps Academien, af A. F. v. H. 16 öre.
- Testamentum Reginz *UDALRICÆ ELEONORÆ* idea concionis delineatum, ab And. Ol. Rhyzelio, S. Th. Doct. Archipp. Lincop. Skrifp:r 16 öre, Tryckp:r. 12 öre.

Wisa om Hertig ADOLPH FREDRICS Infog i Sverige och Stockholm. 6 öre.

Uimnelse: Tal öfwer Holstenska Etars - Rådet och Kongl. Swenska Wetenskaps Academiens medlem Herr Sam. von Triewald, hållit af Olof Dalin. 20 öre.

IN DUODECIMO.

Emanuel en Kotning bold, uti en Wisa. 3 öre.
Naturliga Lagen, i korthet sammanfattad för Sweriges Ungdom, af Joh. Halman Göstafsson. 18 öre.
Spenabarnas innerliga Rökoffer, framburit af Carl Urban Hierné. Skriffr: 2 Daler, Tryckfr: 1 Daler 16 öre.
Sjö: Callender för år 1743, uträknad til Upsala meridian, af Prof. And. Celsius. 12 öre.

Under Pressen äro:

Naturlig Theologie, eller huru en skal kunna lära känna och dyrka GUD efter naturens anledning.

En Engelsk Grammatica af Laur. Kullin, bliv efter en wecka färdig a 1 Daler.

Amaranter eller några poetiska Tankar wid åtskilliga tilfällen, af Jacob Fabricius.

Andelig Wägwisare för Christeliga communicanter, af Cajo Arend.

ch

l.

g

g

1

o

4

1

3

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

